

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 13. jaanuar 2022
(OR. en)

5304/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0009(COD)

CORDROGUE 2
SAN 24

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 18 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb Euroopa Liidu Narkootikumiametit

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 18 final.

Lisatud: COM(2022) 18 final

Brüssel, 12.1.2022
COM(2022) 18 final

2022/0009 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb Euroopa Liidu Narkootikumiametit

{SEC(2022) 45 final} - {SWD(2022) 8 final} - {SWD(2022) 9 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ebaseaduslikud uimastid on keerukas julgeoleku- ja terviseprobleem, mis mõjutab miljoneid inimesi nii ELis kui ka kogu maailmas. 2021. aasta Euroopa uimastiprobleemide aruandes¹ märgitakse, et ELis on hinnanguliselt 83 miljonit täiskasvanut oma elu jooksul proovinud ebaseaduslikku uimastit. ELis oli 2019. aastal 5 150 üledoosist tingitud surmajuhtumit ja nende arv on alates 2012. aastast järjepidevalt suurenenud, sealhulgas 15–19aastaste teismeliste seas. Aruandest nähtub ka halvenev olukord seoses ELi toodava kokaiini ja heroiiniga, mille kogused on kõigi aegade suurimad. Narkootikume, eelkõige sünteetilisi uimasteid (amfetamiinid ja *ecstasy*), toodetakse ELis nii sisetarbimiseks kui ka ekspordiks². Narkootikumituru hinnanguline minimaalne jaeväärtus on 30 miljardit eurot aastas³ ning see on jätkuvalt suurim kuritegelik turg ELis ja suur sissetulekuallikas organiseeritud kuritegelikele rühmitustele⁴.

Kõige levinum narkootikum on kanep. Heroiini ja teiste opioidide tarbimist seostatakse jätkuvalt kõige rohkem kahjulikumate narkootikumitarbimise vormidega. Aina kättesaadavam on *crack*-kokaiin; erinevad ebaseaduslikud uimastid on üha kättesaadavamad ka väiksemates annustes või odavamate pakikestena, mida peetakse koduseks tarbimiseks sobivamaks. Ühtlasi on täheldatud bensodiasepiinide⁵ tarvitamise kasvu suure riskiga narkootikumitarvitajate, vangide ja mõningate meelelahutuseesmärgil tarvitajate seas, mis võib viidata nende ainete kergele kättesaadavusele, soodsale hinnale ja pandeemiast tingitud vaimse tervise probleemide kasvule. Narkootikumitarvitajate seas on laialt levinud segatarvitamine,⁶ mis kahjustab rahvatervist. Teiste narkootikumide, eriti kokaiini ja teatavate sünteetiliste ainete suuremat kättesaadavust seostatakse narkootikumidest tingitud vägivalga ja muude kuritegudega⁷.

Viimaste uuringute⁸ kohaselt on uimastiturud pandeemiast tingitud häiretele erakordselt hästi vastu pidanud. Narkootikumide tootmist ega nendega kaubitsemist pandeemia enamjaolt ei

¹ Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA), Euroopa uimastiprobleemide aruanne 2021, [Euroopa uimastiprobleemide aruanne 2021](https://www.emcdda.europa.eu), www.emcdda.europa.eu.

² Euroopas likvideeriti 2019. aastal üle 370 ebaseaduslikke uimasteid tootva labori (Euroopa uimastiprobleemide aruanne 2021).

³ EMCDDA/Europol, ELi uimastiturgude aruanne 2019, <https://www.emcdda.europa.eu/2019/drug-markets>.

⁴ Vt Transcrime, „From illegal markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe“, 2015, <http://www.transcrime.it/wp-content/uploads/2015/03/OCP-Full-Report.pdf>; Europol, raske ja organiseeritud kuritegevuse põhjustatud ohtude hinnang (SOCTA), 2021.

⁵ See hõlmab ravikasutusest kõrvaletoi metatud bensodiasepiinide või turule tulnud uute bensodiasepiinide väärkasutamist. Uued bensodiasepiinid on määratletud kui uued psühhoaktiivsed ained, mille põhielement on bensodiasepiin ja mida ei kontrollita rahvusvahelise uimastikontrolli süsteemi raames.

⁶ Maailma Terviseorganisatsioon määratleb segatarvitamist kui rohkem kui ühe aine või aine liigi tarvitamist korraga või järjest lühikese ajavahemiku jooksul. Allikas: https://www.who.int/substance_abuse/terminology/who_lexicon/en/.

⁷ EMCDDA/Europol, ELi uimastiturgude aruanne 2019 (<https://www.emcdda.europa.eu/2019/drug-markets>).

⁸ EMCDDA, Euroopa uimastiprobleemide aruanne 2021; EMCDDA, „Impact of COVID-19 on drug markets, use, harms and drug services in the community and prisons“ (COVID-19 mõju uimastiturgudele, uimastitarvitamisele, uimastite põhjustatavale kahjule ja uimastisõltuvusega seotud teenustele kogukonnas ja vanglates), aprill 2021 (www.emcdda.europa.eu).

mõjutanud, küll aga suurendas see ohte tõrjutud elanikkonna jaoks. COVID-19 pandeemiaga seotud esmakordse liikumisvabaduste piirangu perioodi ajal täheldati hulgimüügitasandil teatavaid muutusi marsruutides ja meetodites ning häireid ja mõningast kohalikku narkootikuminaappust. Siiski on narkootikumimüüjad ja -ostjad uue olukorraga kiiresti kohanenud, eelkõige kasutades rohkem krüpteeritud sõnumiteenuseid, sotsiaalmeediarakendusi, veebipõhiseid allikaid ja postiteenuseid ning kulleriga koju tellimist. Esimaskordse liikumisvabaduste piirangu perioodil tekkinud narkootikumitarvitamise vähenemise ilmingud taandusid niipea, kui liikumiskiiranguid leevendati. Selle tulemusena taastus 2021. aasta keskpaigaks enamiku narkootikumide tarvitamise tase COVIDi-eelsele tasemele või ehk isegi tõusis. Ka ei täheldatud pakkumise vähenemist. Vastupidi – Euroopa sadamates teatati 2020. aastal ja 2021. aasta alguses tonnides kokaiinilastide konfiskeerimisest, kanepikasvatus ja sünteetiliste narkootikumide tootmine jätkus Euroopa Liidus 2020. aastal pandeemiaeelsel tasemel ning aina rohkem oli juhtumeid, kus kanepit oli segatud sünteetiliste kannabinoididega. Kuigi kogu Euroopas avasid taas ukseid asutused, mis pakuvad uimastisõltuvusega seotud teenuseid, sealhulgas madala lävega teenuseid ning statsionaarseid ja ambulatoorseid raviteenuseid ja narkootikumi tarvitamiseks ettenähtud ruume, piiravad nende tegevust jätkuvalt ranged COVID-19 meetmed ja nad tegutsevad vähendatud mahus.

Selliste suundumuste tõttu tuleb liidu tasandil võtta tulemuslikke meetmeid, mille strateegilise raamistiku moodustavad ELi narkostrategia (2021–2025)⁹ ja ELi uimastitevastase võitluse tegevuskava (2021–2025)¹⁰. Muu hulgas kutsutakse strateegias komisjoni üles „esitama võimalikult kiiresti ettepanek EMCDDA [Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus¹¹] volituste läbivaatamise kohta, tagamaks et keskusel oleks tugevam roll uimastiprobleemiga seotud praeguste ja tulevaste väljakutsete lahendamisel“¹². See kohustus täidetakse käesoleva ettepanekuga.

Komisjon viis 2018.–2019. aastal ellu ameti neljanda hindamise kooskõlas määruse (EÜ) nr 1920/2006 nõuetega¹³. Järeldati, et keskus toimib üldiselt hästi, kuid mitmes valdkonnas saaks teha täiustusi, eriti arvestades narkoprobleemiga seotud suundumusi.

Seda tähelepanekut on kinnitanud ka regulaarne teabevahetus keskuse ja selle sidusrühmadega, mis on toonud esile selle, et narkoprobleemi keerukus ja sellega seotud kiired muutused ning keskuse volitustega ettenähtu lähevad aina rohkem lahku. Määrus (EÜ) nr 1920/2006 ei kajasta narkoprobleemi praegust tegelikku olukorda ega ole kooskõlas ülesannetega, mida keskus peab täitma, et tegeleda narkoprobleemiga seotud praeguste ja tulevaste küsimustega.

Seetõttu pakutakse käesolevas ettepanekus välja Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse volituste **sihipärane läbivaatamine** ning püütakse keskuse volitusi suurendada, tagamaks, et tulevane amet suudaks uutele probleemidele tulemuslikult reageerida, liikmesriike paremini toetada ja osaleda rahvusvahelise tasandi muutustes. Eelkõige kavatsetakse ettepanekus sõnaselgelt käsitleda segatarvitamist, s.o muudel ainetel põhinevaid sõltuvusi, kui neid aineid tarvitatakse koos ebaseaduslike uimastitega; suurendada ohtude

⁹ ELT C 102I, 24.3.2021, lk 1.

¹⁰ ELT C 272, 8.7.2021, lk 2.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1920/2006 Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 376, 27.12.2006, lk 1–13).

¹² ELi narkostrategia (2021–2025), 11. strateegiline prioriteet, punkt 5.

¹³ COM(2019) 228.

hindamise ja seire suutlikkust; rajada labor, millega tagatakse ametile kogu kohtuekspertiisi alase ja toksikoloogiatega kättesaadavus; tugevdada riiklike teabekeskuste staatust, tagamaks, et nad suudavad esitada asjakohaseid andmeid; määrata ameti pädevus ELi tasandi ennetus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniate väljatöötamisel ning hoiatusteadete saatmisel, kui turul on kättesaadavad eriti ohtlikud ained. Ettepanekus täpsustatakse ka ameti ülesandeid rahvusvahelisel tasandil¹⁴. Ühtlasi kohandatakse ettepanekuga ameti institutsioonilist raamistikku Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühise lähenemisviisiga ELi detsentraliseeritud asutuste kohta¹⁵.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolevas seadusandlikus ettepanekus võetakse arvesse mitmesugust ELi sisejulgeoleku ja rahvatervise poliitikat.

Uimastipoliitika valdkonnas võetakse selles seadusandlikus ettepanekus arvesse ELi narkostrategiat (2021–2025) ja sellega seotud tegevuskava. Samuti võetakse arvesse määruse (EÜ) nr 1920/2006 muutmist¹⁶ ja mitut õigusakti, et täiendada sisuliselt nõukogu raamotsuses 2004/757/JSK sätestatud uimasti määratlust¹⁷.

Käesolevas seadusandlikus ettepanekus võetakse arvesse ka Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) koostööd teiste liidu asutustega, eelkõige Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol),¹⁸ Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust),¹⁹ Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ameti (CEPOL), Euroopa

¹⁴ Üksikasjade kohta vt allpool 3. jaotises kirjeldatud eelistatud poliitikavarianti.

¹⁵ ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisiga on kehtestatud põhjalik suunavate põhimõtete kogum, et ELi detsentraliseeritud asutused toimiks sidusamalt, tulemuslikumalt ja vastutustundlikumalt. Vt Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 2012. aasta ühisavaldus detsentraliseeritud asutuste kohta – ühine lähenemisviis, https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_et.pdf.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2101, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1920/2006 seoses uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabevahetuse, varajase hoiatamise süsteemi ja riskihindamismenetlusega (ELT L 305, 21.11.2017, lk 1).

¹⁷ ELT L 335, 11.11.2004, lk 8. Vt ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2103, millega muudetakse nõukogu raamotsust 2004/757/JSK uute psühhoaktiivsete ainete lisamiseks uimasti määratlusse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2005/387/JSK (ELT L 305, 21.11.2017, lk 12); komisjoni 13. detsembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2019/369, millega muudetakse nõukogu raamotsuse 2004/757/JSK lisa seoses uute psühhoaktiivsete ainete lisamisega uimasti määratlusse (ELT L 66, 7.3.2019, lk 3); komisjoni 2. septembri 2020. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2020/1687, millega muudetakse nõukogu raamotsuse 2004/757/JSK lisa uue psühhoaktiivse aine *N,N*-dietüül-2-[[4-(1-metüületoksü)fenüül]metüül]-5-nitro-1*H*-bensimidasool-1-etaanamiini (isotonitaseen) lisamiseks uimasti määratlusse (ELT L 379, 13.11.2020, lk 55); komisjoni 12. märtsi 2021. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2021/802, millega muudetakse nõukogu raamotsuse 2004/757/JSK lisa uute psühhoaktiivsete ainete metüül-3,3-dimetüül-2-[[1-(pent-4-een-1-üül)-1*H*-indasool-3-karbonüül]amino}butanaat (MDMB-4en-PINACA) ja metüül-2-[[1-(4-fluorobutüül)-1*H*-indool-3-karbonüül]amino]-3,3-dimetüülbutanoaat (4F-MDMB-BICA) lisamiseks uimasti määratlusse (ELT L 178, 20.5.2021, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53–114).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138–183).

Ravimiameti (EMA)²⁰ ning haiguste ennetuse ja tõrje Euroopa keskusega (ECDC),²¹ kuid ühtlasi ka teiste ELi detsentraliseeritud asutuste ja ametitega.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolevas seadusandlikus ettepanekus võetakse arvesse muud asjakohast liidu poliitikat, mis on vastu võetud või algatatud sestpeale, kui jõustus määrus (EÜ) nr 1920/2006 Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse kohta (uuesti sõnastatud).

Innovatsiooni valdkonnas võetakse käesolevas seadusandlikus ettepanekus arvesse uimastipoliitika ELi rahastamist programmi „Horisont 2020“,²² Sisejulgeolekufondi,²³ õigusprogrammiga seotud uimastipoliitika algatuste,²⁴ programmi „EL tervise heaks“²⁵ ja programmi „Euroopa horisont“²⁶ raames.

Rahvatervise valdkonnas võetakse käesolevas seadusandlikus ettepanekus arvesse varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemi loomist seoses tõsiste piiriüleste terviseohtudega^{27,28} ning ettepanekuid teatavate eespool nimetatud asutuste volituste muutmise kohta²⁹. Seoses liidu asutuste ja ametitega tehtava koostööga käsitletakse ettepanekus ka ELi tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutuse (HERA) loomist³⁰.

Mis puutub ameti koostöösse kolmandate riikidega, siis võetakse käesolevas seadusandlikus ettepanekus arvesse liidu välispoliitikat.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse ühenduse kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa Ravimiamet (ELT L 136, 30.4.2004, lk 1–33).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 851/2004, millega asutatakse haiguste ennetuse ja tõrje Euroopa keskus (ELT L 142, 30.4.2004, lk 1–11).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1–68).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 513/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA (ELT L 150, 20.5.2014, lk 93–111). Vt ka komisjoni ettepanek Sisejulgeolekufondi loomise kohta järgmiseks mitmeaastaseks finantsraamistikuks (COM(2018) 472 final).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1382/2013, millega luuakse õigusprogramm aastateks 2014–2020 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 73–83).

²⁵ Määrus (EL) 2021/522, millega luuakse liidu tervisevaldkonna tegevusprogramm (programm „EL tervise heaks“) ajavahemikuks 2021–2027 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 282/2014 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 1–29).

²⁶ COM(2018) 435 final.

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2119/98/EÜ (ELT L 293, 5.11.2013, lk 1–15); vt ka komisjoni ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse tõsiseid piiriüleseid terviseohtusid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1082/2013/EL (COM(2020) 727 final).

²⁸ Komisjoni 13. veebruari 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/253, milles sätestatakse hoiatusteadete saatmise kord osana varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemist, mis on loodud seoses tõsiste piiriüleste terviseohtudega ning teabevahetuseks, konsulteerimiseks ja kõnealustele ohtudele reageerimise koordineerimiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 1082/2013/EL (ELT L 37, 14.2.2017, lk 23–27), mis hõlmab ebaseaduslike uimastitega seotud ohte.

²⁹ Europoli kohta vt COM(2020) 796 final; terviseametite kohta üldiselt vt COM(2020) 724 ja üksikasjalikumalt EMA kohta vt COM(2020) 725; ECDC kohta vt COM(2020) 726.

³⁰ Sellega seotud esialgne mõjuhindang on kättesaadav järgmise lingi kaudu: [tervisealastele hädaolukordadele reageerimise Euroopa asutus \(HERA\) \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/522/20210522).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ametit käsitlev määrus (EÜ) nr 1920/2006 põhines Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklil 152, s.o rahvatervist käsitleval õiguslikul alusel. Kõnealune säte vastab Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 168.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõike 1 kolmas lõik on järgmine: „Liit täiendab uimastitest tulenevate tervisekahjustuste vähendamiseks liikmesriikide meetmeid, kaasa arvatud teavitamine ja tõkestamine“. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikes 5 on ette nähtud, et Euroopa Parlament ja nõukogu võivad vastu võtta „meetmeid, mis puudutavad tõsiste piiriüleste terviseohtude seiret, nende eest varajast hoiatamist ja nende vastu võitlemist“.

Pakkumise ja uimastiturgudega seotud küsimuste käsitlemine aitab vähendada narkootikumide kättesaadavust ELis ja piirata nõudlust narkootikumide järele ning toetab lõppkokkuvõttes rahvatervist. Narkoprobleemi tervise- ja julgeolekumõõde on omavahel lahutamatu seotud ja neid ei saa käsitleda eraldi. Seetõttu on käesoleval seadusandlikul ettepanekul rahvatervist käsitlev õiguslik alus ja ettepanekus ei minda kaugemale sellest, mis on selle õigusliku aluse raames võimalik.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

ELi tegevus ameti volituste läbivaatamiseks on **vajalik**.

Narkoprobleem mõjutab kõiki eurooplasi ning on olemuselt piiriülene ja mitut jurisdiktsiooni hõlmav, eriti seoses uimastiturgude ja organiseeritud kuritegevusega. Liikmesriikidel on palju ühiseid lahendamist vajavaid probleeme nii tervise kui ka julgeoleku valdkonnas. Narkoprobleemiga ei ole võimalik tegeleda vaid riiklikul või piirkondlikul tasandil, sest ebaseaduslik uimastikaubandus on piiriülene kuritegevus. Ebaseaduslikus uimastikaubanduses osalevad organiseeritud kuritegelikud rühmitused kasutavad ära liikmesriikide vahelisi erinevusi regulatiivsetes ja õiguslikes lähenemisviisides. Ühes liikmesriigis tuvastatud probleemset tervise või julgeolekuga seotud suundumust esineb väga sageli ka teistes liikmesriikides. Narkoprobleemi piiriüleseid aspekte ei saaks käsitleda riiklike õigusaktide või isegi parimate riiklike tavadega. Selle piiriülese laadi tõttu on seega vajalik ELi tasandi tegevus.

Käesolev seadusandlik ettepanek toob kaasa märkimisväärse **ELi lisaväärtuse**. ELi huvides on ameti volituste sihipärane läbivaatamine, võimaldades tal seeläbi tegeleda praeguste ja tulevaste probleemidega, eriti arvestades narkootikumidega seotud olukorra hiljutist halvenemist ELis, mida iseloomustab laias valikus üha suurema puhtusastmega või üha tugevama toimega uimastite laialdane kättesaadavus koos innovatsiooni ja tehnoloogilise arengu väärkasutamisega, mis põhjustab keerukamaid kasutusharjumusi ning suuremat mõju rahvatervisele ja julgeolekule. Ameti volituste läbivaatamine on osa ELi reaktsioonist nendele suundumustele.

Nagu hindamine näitas, on ametil oluline lisaväärtus võrreldes narkoprobleemi lahendamisega ainult riikide tasandil. Paljud nähtused on piiriülest laadi ja aina globaalsemad ning seetõttu ei saa neid ükski liikmesriik omaette lahendada. Ameti praegused volitused aga piiravad tema tegevust, võimalikku toetust liikmesriikidele ja ülesandeid, mida ta rahvusvahelisel tasandil täita saab. Näiteks asjaolu, et ameti praegused volitused hõlmavad segatarvitamist vaid piiratud määral, takistab narkoprobleemist ELi tasandi ülevaate saamist, sest kogutavad andmed on killustatud või neid ei pruugi üldse olla. See on vastuolus ELi tõendus põhise

poliitikakujundamise nõuetega uimastipoliitikas, mis tugineb neutraalsele asutusele, kes peaks tagama korrektsed ja objektiivsed andmed. Käesolevas seadusandlikus ettepanekus välja pakutud sihipärane läbivaatamine tugevdab ametit tähtsates valdkondades, et võimaldada tal neid ühiseid probleeme paremini lahendada.

Praeguste volituste läbivaatamine aitaks ühtlasi vähendada liikmesriikide halduskoormust ja lihtsustada nende haldusmenetlusi. Seda võimaldavate tegurite hulka kuuluvad väljapakutud teavitamiskohustuste ühtlustamine ja tsentraliseerimine liikmesriikides riiklike teabekeskuste kaudu, uimastiturgude seire ning varajase hoiatamise süsteemi ja narkootikumide käsitlevate hoiatusteadete süsteemi pidamine, koolituste korraldamine, parimate tavade väljaarendamine jms. See tooks kaasa liikmesriikide halduskulude vähenemise. Samuti oleks ametist parem teave kättesaadav mitte ainult ELile, vaid ka liikmesriikidele. Liikmesriigid ei suudaks omaette andmeid samal määral koguda ega analüüsida, sest neil puuduvad kas teadmised või vahendid või on probleem piiriülene. Viimane asjaolu on ühtlasi haldustoimingute lihtsustamist toetav argument, sest ükski liikmesriik ei suudaks neid küsimusi omaette lahendada ja koostöö mitme riigiga põhjustaks suurt halduskoormust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on **proportsionaalne**, sest see on ainus viis ameti volitustes vajalike muudatuste tegemiseks.

ELi tasandi tegevusega ei kavatseta asendada riiklikke meetmeid või asutusi ega seada kahtluse alla nende asjakohasust. Narkoprobleemiga on võimalik tegeleda vaid siis, kui kõik tasandid – EL, riiklik ja kohalik – teevad koostööd. Käesolev ettepanek on ELi-ülese nähtusega võitlemiseks proportsionaalne ja ei lähe sellest kaugemale.

Seoses riiklikele teabekeskustele kehtestatavate võimalike uute eeskirjade ja kohustustega jääb liikmesriikide otsustada, kuidas täpselt nad soovivad riikliku teabekeskuse luua. Tagamaks, et riiklikud teabekeskused suudavad pakkuda ELi tasandil seda, mis on vajalik, ning et nad saaksid kasutada ELi tasandil kättesaadavat rahastust, peaksid nad siiski vastama teatavatele miinimumnõuetele. Selliste miinimumnõuete kehtestamine on proportsionaalne, eriti kuna põhjandmete esitamine liikmesriikidelt ametile riiklike teabekeskuste kaudu on kogu narkootikumiseire süsteemi alus.

- **Vahendi valik**

Ameti volituste läbivaatamine peab toimuma määruse vormis, sest ameti volitused on sätestatud määrusega (EÜ) nr 1920/2006.

3. **JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED**

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Selle ettepaneku teemal konsulteeriti sidusrühmadega peamiselt ameti 2018.–2019. aasta hindamise raames. Protsessis konsulteeriti sidusrühmadega ulatuslikult ning see hõlmas muu hulgas 12 nädala pikkust avalikku konsultatsiooni. Selle sidusrühmadega konsulteerimise üksikasjad on kättesaadavad asjaomase komisjoni talituste töödokumendi III lisas³¹. See lisa

³¹ SWD(2019) 174.

sisaldab ka avaliku konsultatsiooni tulemuste lühikokkuvõtet. Avaliku konsultatsiooni kokkuvõtlik aruanne on avaldatud hindamisaruande 5. lisana³².

Lisaks käsitleti koosolekutel ja/või konkreetsete teabepäringutega teatavate sidusrühmade, näiteks liikmesriikide, riiklike teabekeskuste või muude ametite seisukohti.

Pärast konsultatsioonifirma uuringu tegemist on ameti volituste läbivaatamise küsimuses toimunud mitu arutelu, sealhulgas 2018. aasta detsembri ja 2019. aasta juuni arutelud EMCDDA haldusnõukogus, hindamistulemuste esitlemine horisontaalsele narkootikumide töörühmale 2019. aasta juulis, ettekanne riiklike teabekeskuste juhtidele nende 2019. aasta mai koosolekul.

2019. ja 2020. aastal toimus mitu ametlikku ja mitteametlikku kohtumist. Nende hulka kuulusid mitteametlikud kohtumised ameti eri töötajatega, riiklike teabekeskuste juhtidega, Euroopa kodanikuühiskonna uimastifoorumiga ja liikmesriikide esindajatega.

Komisjoni talitused korraldasid ka ametlikumat laadi kohtumisi. Euroopa kodanikuühiskonna uimastifoorumi põhirühmaga toimus 1. juulil 2020 videokonverents. EMCDDA volituste läbivaatamise ettepanekut arutati ka 8. oktoobril 2020. aastal toimunud kodanikuühiskonna uimastifoorumi täiskogu istungil. Riiklike teabekeskustega seotud aspektide arutelu toimus 7. oktoobril 2020. aastal Reitoxi võrgustiku tehnilisel kohtumisel ja riiklike teabekeskuste juhtide 26. novembri 2020. aasta kohtumisel. EMCDDA haldusnõukogu liikmetele korraldati 26. oktoobril 2020. aastal mitteametlik videoseminar, kus arutati poliitikavarianti ja eelistatud variandiga seotud põhiteese.

Nendes aruteludes rõhutati vajadust kohandada EMCDDA määrust narkootikumide valdkonna praeguste asjakohaste probleemidega, nagu segatarvitamine, ning tagada ameti piisav rahastamine. Osalejad nõudsid ameti seire-, andmekogumis- ja hindamissuutlikkuse ning selle teavituskampaaniate algatamise ja riskidest teatamise pädevuse edasiarendamist, mis tugevdaks selle suhteid liikmesriikide ametiasutustega ja eelkõige riiklike teabekeskustega. Samuti rõhutati EMCDDA rolli seoses rahvusvahelise uimastipoliitikaga ning vajadust asjakohase kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialabori järele.

• **Andmete kogumine ja eksperdiarvamuste kasutamine**

Komisjon viis konsultandi abiga ja kooskõlas määruse (EÜ) nr 1920/2006 artikli 23 nõuetega ellu ameti hindamise. Hindamise peamised tulemused esitati kokkuvõtlikult komisjoni aruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule³³ ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumendis³⁴. Viie hindamiskriteeriumi (asjakohasus, tulemuslikkus, tõhusus, sidusus, ELi lisaväärtus) põhjal oli hinnang üldjoontes positiivne, kuid ühtlasi märgiti, et mitmes valdkonnas on arenguruumi. Paremaks võiks muuta näiteks rohkem tulevikku suunatud toodete kättesaadavust, suhteid teadlaste ja perearstidega ning üldsuse teadlikkuse suurendamise meetmeid. Hindamises toonitati ka vajadust parandada andmete esitamist, käsitleda segatarvitamise probleemi ning toetada liikmesriike nende riikliku uimastipoliitika hindamisel. Veel võiks tugevdada koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Hindamise käigus ei jõutud lõpliku järelduseni seoses ameti tegevuse

³² ICF, lõpparuanne – EMCDDA väline hindamine, 2018. aasta november; kättesaadav aadressil: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4eaca79c-72f6-11e9-9f05-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>.

³³ COM(2019) 228.

³⁴ SWD(2019) 174.

võimaliku laiendamisega eesmärgiga hõlmata muud seaduslikud ja ebaseaduslikud ained ning sõltuvuskäitumine³⁵.

Amet esitas mõjuhinnangu ja seadusandliku ettepaneku jaoks selle koostamise ajal ekspertidelt saadud teavet, sealhulgas hinnangud erinevate poliitikavariantide korral kuludele avalduva mõju kohta.

- **Mõjuhinnang**

Komisjon tegi kooskõlas oma parema õigusloome poliitikaga mõju hindamise.

Kaalutud on mitut seadusandlikku ja mitteseadusandlikku poliitikavarianti. Mõned poliitikavariandid³⁶ jäeti varakult kõrvale ning neid ei analüüsitud ega hinnatud põhjalikumalt. Üksikasjalikult on hinnatud kaht poliitikavarianti: neil on sarnased eesmärgid, kuid need toovad kaasa erineva mõju kuludele, kasule ja halduskoormusele.

- **4. poliitikavariant: sihipärane läbivaatamine – suurema väärtuse loomine uimastipoliitikas**

See variant hõlmab temaatilist tegevusulatust, millega keskendutakse ebaseaduslikele uimastitele ja mille eesmärk on suurendada narkoprobleemiga seotud tõendusbaasi, tugevdades ühtlasi ameti ohtude hindamise ja seiresuutlikkust, et suurendada tema võimet tegutseda ja uutele probleemidele reageerida, muu hulgas rahvusvahelisel tasandil. Riiklikel teabekeskustel tuleks anda volitused tegutseda tulemuslikumate vahendusasutustena, kes tõlgendavad ja rakendavad ametilt saadud peamisi sisendeid riigi tasandil. Selle poliitikavariandi raames oleks ametil ka võimalus reageerida paindlikumalt uimastipoliitikas tekkivatele vajadustele, kasutades selleks mitmesuguseid liikmesriikide jaoks kohandatud teenuseid. See variant vähendaks oluliselt halduskoormust ja lihtsustaks liikmesriikide menetlusi. See oleks ka sobivam seoses vajalike rahaliste ja inimressursside suurendamisega.

- **5. poliitikavariant: ulatuslik läbivaatamine – keskendumine eri sõltuvustele**

See variant sisaldab temaatilist tegevusulatust, mis hõlmab sõltuvust üldiselt, s.o rohkem kui vaid narkootikume, ning ameti seiresüsteemi ümberkujundamist eri sõltuvusi käsitlevate kohaldatavate meetodite ja näitajate põhjal. Temaatilise ulatuse laiendamine sõltuvustele mõjutaks seda, milliseid andmeid riiklikud teabekeskused peaksid ametile esitama, ning ameti rolli teadmiste jagamise keskusena. Ameti osalemine rahvusvahelises koostöös piirduks peamiselt praeguse narkootikumidega seotud tegevusega, sest muudel sõltuvustel ei ole samaväärset rahvusvahelist ja piiriülest mõõdet. See variant võib kaasa tuua kattumisi olemasoleva poliitikaga. Samuti tekitab see küsimusi seoses võimaliku sekkumisega riikide pädevustesse ja see võib olla keeruline subsidiaarsuse seisukohast. Lisaks tähendaks see, et ametil oleks oma ülesannete täitmiseks vaja oluliselt rohkem rahalisi ja inimressursse.

Pärast eespool nimetatud poliitikavariantide mõju üksikasjalikku hindamist eelistatakse 4. poliitikavarianti ehk volituste **sihipärast läbivaatamist**. Selle sihipärase läbivaatamise peamised osad on järgmised:

³⁵ Peamiste tulemuste kokkuvõte on olemas ka mõjuhinnangu punktis 2.1.

³⁶ 0. poliitikavariant: lähtestsenaarium – praeguse lähenemisviisi jätkamine ilma muudatusteta; 1. poliitikavariant: minimaalne läbivaatamine – tugevam koostöö; 2. poliitikavariant: ameti likvideerimine – asutamismääruse kehtetuks tunnistamine; 3. poliitikavariant: ameti liitmine teise ELi asutusega.

- ameti tegevusulatust laiendatakse, et see hõlmaks segatarvitamise probleemi, s.o muudel ainetel põhinevaid sõltuvusi, kui neid aineid tarvitatakse koos ebaseaduslike uimastitega. Seega tuleks läbivaatamisel täpsustada, mida hõlmab segatarvitamine ja millistes tingimustes saab seda mõistet kohaldada. Volituste selline piiratud määral laiendamine eeldaks, et riiklikud teabekeskused edastavad asjakohased andmed;
- ameti volitusi laiendatakse, et käsitleda sõnaselgelt narkootikumide pakkumise ja uimastiturgude küsimusi, sest see mõõde on narkoprobleemi puhul aina tähtsam ja ELi Narkootikumiamet (EUDA) peab suutma seda mõõdet täielikult käsitleda;
- ameti ohtude hindamise ja seiresuutlikkust tugevdatakse ja amet pakuks liikmesriikidele rohkem tuge, et suurendada ameti mõju narkoprobleemile ja ameti suutlikkust reageerida uutele probleemidele;
- loodaks virtuaallabor, s.o ameti pädevuskeskusega kombineeritud laborite võrk, et ametile oleks kättesaadav rohkem kohtuekspertiisi alast ja toksikoloogiateavet;
- riiklikele teabekeskustele antaks volitused esitada ametile asjakohaseid andmeid. Uue määрусega sätestatakse nende loomise miinimumnõuded, mille amet seejärel sertifitseerib. Ameti volituste läbivaatamine peab kajastuma riiklike teabekeskuste volitustes;
- amet saaks pädevuse oma analüüsi põhjal tegutseda ja töötada välja ELi tasandi ennetus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad ning saata hoiatusteateid, kui turul on kättesaadavad eriti ohtlikud ained;
- neid elemente täiendaks tugevdatud koostöö liikmesriikidega ning liidu detsentraliseeritud asutuste ja ametitega, mis on ülitähtis, olgugi et see üksi ei täidaks selle algatuse eesmärke;
- ameti ülesandeid seoses rahvusvahelise mõõtmega täpsustatakse, et volitustes oleksid olemas asjakohased pädevused.

Seda poliitikavarianti käsitletakse täielikult käesolevas seadusandlikus ettepanekus. See annaks ametile vahendid ja suutlikkuse, et tegeleda tänapäeva narkoprobleemi kõigi aspektidega.

Lisaks ameti volituste sisulisele läbivaatamisele kohandatakse seadusandliku ettepanekuga neid ka detsentraliseeritud ELi ameteid puudutava ühise lähenemisviisiga³⁷. Seda ei ole veel tehtud, sest pärast ühist lähenemisviisi käsitleva kokkuleppe sõlmimist 2012. aastal ei ole määrust (EÜ) nr 1920/2006 põhjalikult läbi vaadatud. Kohandamine ühise lähenemisviisiga eeldab, et paljusid sätteid ameti institutsiooniliste ja juhtimisalaste eeskirjade kohta laiendatakse, olgugi et nende sätete põhisisu jääb samaks. Nende uute eeskirjade vastuvõtmisega viiakse ameti juhtimine kooskõlla viimaste õigusaktidega, milles käsitletakse finantseeskirjade, andmekaitse ja pettuste vastase võitlusega seotud jms küsimusi. Samuti viiakse ameti juhtimisalased eeskirjad kooskõlla teiste ELi detsentraliseeritud asutuste eeskirjadega.

Selle ettepanekuga avaldatakse peamist mõju komisjonile, ametile endale ja riiklikele ametiasutustele. Nagu eespool näidatud, võib sellega seoses mõju avalduda ka lihtsustamisele ja/või halduskoormusele³⁸. Peamine majanduslik mõju avaldub ELi eelarvele, sest ELi panust

³⁷ Vt joonealune märkus 15.

³⁸ Vt jaotis „Subsidiaarsus“, lk 5. Lihtsustamise ja koormuse vähendamise potentsiaali kohta puuduvad kvantitatiivsed andmed. 2013.–2020. aasta ELi narkostrategia hiljutises hindamises järeldati, et puudub teave selle kohta, kui palju vahendeid on liikmesriigid eraldanud narkootikumidega seotud

ameti eelarvesse on vaja suurendada, ning palju piiratumal määral riikide eelarvele. Mõju teistele sidusrühmadele, eelkõige kodanikele/üksikisikutele ja ettevõtjatele on piiratud ning suuresti kaudne, sest see tuleneb suuremast suutlikkusest tegeleda ELis narkoprobleemiga.

- **Põhiõigused**

Läbivaatamisel ei ole põhiõigustele otsest mõju. Ameti poolt ja ameti jaoks kogutud andmed on statistilised ega hõlma isikuandmeid, mistõttu ei mõjuta see põhiõiguste harta artiklit 8 (isikuandmete kaitse). Ettepanek ei mõjuta ka muid põhiõigusi.

Samas tuleks lisada, et ameti analüüsimisel käsitletakse tähtsaid küsimusi, mis võivad põhiõigustele mõju avaldada,³⁹ isegi kui amet ise selliste meetmete üle ei otsusta või neid ei halda. Selles mõttes võib ameti toimimise parandamisel olla põhiõigustele kaudne positiivne mõju.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev seadusandlik ettepanek mõjutab ameti eelarvet ja personalivajadust, mille praegu mitmeaastases finantsraamistikus ettenähtud mahust ei piisa, et amet saaks paremini täita narkoprobleemi, sealhulgas uimastiturgude ja narkootikumide pakkumisega seotud ülesandeid. Mitmeaastase finantsraamistiku ülejäänud perioodiks on vaja hinnanguliselt ligikaudu 63 miljoni euro suurust lisaelarvet ja umbes 40 täiendavat ametikohta, et ametile oleks tagatud vajalikud vahendid oma läbivaadatud volituste täitmiseks. Käesolevas seadusandlikus ettepanekus ametile kavandatud uued ülesanded nõuavad seega täiendavaid rahalisi vahendeid ja inimressursse võrreldes vahenditega, mis on ette nähtud vastuvõetud 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus, mille kohaselt suureneb ametile antav ELi toetus igal aastal 2 %. ELi Narkootikumiameti täiendavate rahaliste vahendite mõju eelarvele tasakaalustatakse rubriigi 4 kavandatud kulutuste kompenseeriva vähendamisega⁴⁰ ja see peaks ka stabiliseerima ameti perioodi 2021–2027 ressursivajadusi.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ameti volituste järelevalve ja hindamine toimub enamjaolt käesolevas määruses nimetatud kohaldatavate mehhanismide abil. Artikliga 52 nähakse ette hindamine, mille käigus hinnatakse eelkõige ameti ja tema töökorralduse mõju, tulemuslikkust ja tõhusust ning võidakse hinnata ameti struktuuri, toimimise, tegevusvaldkonna ja ülesannete muutmise võimalikku vajadust ning sellise muutmise finantsmõju. Lisaks sellele hindamisele kogub komisjon andmeid oma esindatuse kaudu ameti haldusnõukogu koosolekutel ja tehes koos liikmesriikidega järelevalvet ameti tegevuse üle.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

I peatükk (artiklid 1–5) hõlmab ameti eesmärgi ja üldisi ülesandeid. Pärast seda, kui on sätestatud, et Euroopa Liidu Narkootikumiamet (EUDA) asendab Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) (**artikkel 1**), ning määratletud ameti õiguslik seisund ja asukoht (**artikkel 2**) ja esitatud mõned määratlused (**artikkel 3**), määratletakse **artiklis 4** ameti eesmärk, mis jääb samaks nagu määruses (EÜ) nr 1920/2006. **Artiklis 5** esitatakse

küsimustele. Vt ELi narkostrategia (2013–2020) ja ELi uimastitevastase võitluse tegevuskava (2017–2020) hindamine, SWD(2020) 150 final.

³⁹ Näiteks töö sunnimeetmete alternatiividega, töö narkootikumide nõudluse vähendamise kvaliteedi miinimumnõuetega ning parimad tavad ravi ja kahju vähendamise valdkonnas.

⁴⁰ Üksikasjade kohta vt I lisas esitatud finantssselgitus.

ameti kolme peamise pädevusvaldkonnaga seotud üldised ülesanded, mida kirjeldatakse täpsemalt II–IV peatükis.

II peatükis (artiklid 6 ja 7) täpsustatakse ameti seireülesandeid. **Artiklis 6** määratletakse, milliseid andmeid peab amet koguma ja milliseid meetmeid võtma, et tal oleks oma analüüsideks olemas võimalikult ajakohane teave. Selles artiklis määratletakse ka ameti teabejagamise ülesanded. **Artiklis 7** sätestatakse ameti peamised seireülesanded.

III peatükis (artiklid 8–15) määratletakse ameti varajase hoiatamise ja riski hindamise ülesanded. **Artiklites 8–11** sätestatakse eeskirjad uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabevahetuse, varajase hoiatamise süsteemi ja riskihindamismenetluse kohta. Neid eeskirju ei ole võrreldes määruse (EÜ) nr 1920/2006 artiklitega 5a–5d (mis lisati määrusega (EL) 2017/2101) muudetud. Ameti töö selles valdkonnas on aluseks uue psühhoaktiivse aine võimalikule lisamisele narkootikumi määratlusse delegeeritud direktiiviga kooskõlas nõukogu raamotsusega 2004/757/JSK. **Artiklis 12** sätestatakse ametile võimalus välja töötada ohuhinnang narkoprobleemi uute suundumuste kohta, mis võivad avaldada rahvatervisele, ohutusele ja julgeolekule kahjulikku mõju. Need ohuhinnangud aitavad suurendada ELi valmisolekut reageerida uutele ohtudele ja toetada ameti muid ülesandeid. **Artiklis 13** käsitletakse muud teavet narkootikumidega seotud otsese või kaudse tõsise ohu esinemise kohta, mida saadakse ELi varajase hoiatamise süsteemist, ohuhinnangutest ja liikmesriikidelt. Selles nähakse ette Euroopa narkohoiatussüsteem, mis hõlbustab kiiret teabevahetust, mille tulemusel võivad osutada vajalikuks kiired meetmed rahvatervise, ohutuse või julgeoleku kaitsmiseks. **Artikliga 14** sätestatakse ameti pädevused narkootikumide lähteainete valdkonnas. **Artikliga 15** sätestatakse kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgu (virtuaallabor) loomine.

IV peatükis (artiklid 16–21) määratletakse pädevuse arendamise raames käsitletavat ülesandet. **Artiklis 16** sätestatakse ameti ennetusvaldkonna pädevused. Amet juba tegutseb selles valdkonnas, näiteks Euroopa ennetuskava väljatöötamise või ennetusregistri Xchange kaudu. Seda tuleks edasi arendada, võimaldades ametil välja töötada ELi-ülesed ennetusprogrammid ja -kampaaniad, kuid samuti toetades liikmesriike riiklike kampaaniate ettevalmistamisel. **Artiklis 17** nähakse ette riiklike programmide, eelkõige riiklike ennetus-, ravi-, kahju vähendamise ja muude seotud programmide akrediteerimis- ja sertifitseerimismenetlus. Selline akrediteerimine või sertifitseerimine annaks riikide ametiasutustele või kutseühendustele kindlustunde, et nende programmid on kooskõlas teaduse hetkeseisuga ja on osutunud kasulikuks. **Artiklis 18** võimaldatakse ametil toetada liikmesriike, näiteks nende riiklike strateegiate hindamisel ja väljatöötamisel, aga ka uuenduslike parimate tavade või muu asjakohase teabe jagamisel. **Artikkel 19** võimaldab ametil korraldada oma volituste ulatuses koolitusi kas põhi- või lisaülesandena. Viimasel juhul võib koolituste korraldamise eest võtta eraldi tasu, kui nii otsustatakse. **Artiklis 20** sätestatakse ameti rahvusvahelise koostöö ja tehnilise abi alane tegevus, mida amet peaks edasi arendama. Samuti täpsustatakse selles sättes, et rahvusvaheline koostöö kuulub ameti põhiülesannete hulka. **Artiklis 21** antakse ametile volitused tegutseda aktiivsemalt ELi teadusuuringute alases teadmiste tsükliks. See peaks hõlmama ka ameti osalemist ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse töös⁴¹.

V peatükis (artiklid 22–34) sätestatakse ameti töökorralduse eeskirjad, mis põhinevad määrusel (EÜ) nr 1920/2006. Muudatused, mis selles peatükis eeskirjades tehakse, tulenevad ühise lähenemisviisi rakendamisest. Ametile eriomased aspektid, näiteks teaduskomitee või riiklike teabekeskuste võrgustik, jäetakse alles, kuid neid on asjakohasel määral kohandatud.

⁴¹ Nõukogu dokumendid 12837/19, 12496/19, 7829/20.

Artiklis 22 määratletakse ameti struktuur. **Artiklites 23–27** sätestatakse haldusnõukogu ülesehitus, funktsioonid ja töömeetodid. Need on välja töötatud määruse (EÜ) nr 1920/2006 artikli 9, Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) haldusnõukogu kodukorra ja ühise lähenemisviisi alusel. **Artiklis 28** kehtestatakse eeskirjad juhatusele, kes toetab haldusnõukogu ja valmistab ette selle koosolekud. See säte põhineb määruse (EÜ) nr 1920/2006 artiklil 10, EMCDDA haldusnõukogu kodukorral ja ühisel lähenemisviisil. **Artiklis 29** sätestatakse tegevdirektori kohustused ning artikkel põhineb määruse (EÜ) nr 1920/2006 artiklil 11 ja ühisel lähenemisviisil. **Artikliga 30** kehtestatakse eeskirjad teaduskomiteele ja see on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1920/2006 artikliga 13. **Artiklitega 31–34** kehtestatakse eeskirjad riiklike teabekeskuste Reitoxi võrgustikule ja riiklikele teabekeskustele endile. Riiklike teabekeskusi tuleb tugevdada kooskõlas ameti volituste läbivaatamisega ja seetõttu laiendati riiklike teabekeskusi käsitlevaid eeskirju, et sätestada üksikasjalikumalt nende rollid ja kohustused. Riiklikel teabekeskustel tuleb võimaldada toimida liikmesriikides kõigi narkootikumidega seotud andmete keskasutusena ja neile tuleks määrata riigi tasandil ka asjakohane roll. Selleks et nad saaksid oma rolli nõuetekohaselt täita, peaks nende ülesehitus vastama teatavatele miinimumnõuetele, mille järgimist peaks kinnitama amet. Nendest miinimumnõuetest edasi on liikmesriikide otsustada, kuidas oma riiklikus õigussüsteemis riiklike teabekeskuste tööd korraldada.

VI peatükis (artiklid 35–41) esitatakse finantseeskirjad. **Artiklis 35** sätestatakse eeskirjad ameti ühtse programmidokumendi kohta, mis hõlmab kolmeaastast kavandamist ja järgmise aasta tööprogrammi. Seda artiklit on kohandatud viimaste finantsmääruste järgi⁴². Muudatused, mis finantssätetes võrreldes määrusega (EÜ) nr 1920/2006 tehtud on, tulenevad ühise lähenemisviisi rakendamisest ja ELi detsentraliseeritud asutustele praegu kohalduvatest finantseeskirjadest. Eelarvemenetluste, raamatupidamisaruannete esitamise ja eelarve täitmisele heakskiidu andmisega seotud muudatused on väikesed. Selle peatüki ainus uus säte on **artikkel 37**, mis võimaldaks ametil küsida tasu teatavate ülesannete eest, mis ei kuulu ameti põhiülesannete hulka. Ametile jääb õigus hiljem, käesoleva määruse kohaldumise ajal otsustada, kas ta kasutab seda võimalust või mitte.

VII peatükk (artiklid 42–44) hõlmab personalieeskirju. Võrreldes määrusega (EÜ) nr 1920/2006 tehtud muudatused tulenevad ühise lähenemisviisi rakendamisest ning muudatustest personalieeskirjades ja muude teenistujate teenistustingimustes (**artiklid 42 ja 44**)⁴³. **Artikkel 43** hõlmab tegevdirektorile kohalduvaid personalieeskirju.

VIII peatükis (artiklid 45–63) esitatakse üld- ja lõppsätted. Võrreldes määrusega (EÜ) nr 1920/2006 tehtud muudatused tulenevad ühise lähenemisviisi rakendamisest ja kohandamisest hiljutisemate õigusaktidega. Enamik neist sätetest juba kuulusid määrusesse (EÜ) nr 1920/2006. See peatükk hõlmab ka üleminekusätteid (**artiklid 58–61**), et võimaldada nõuetekohast üleminekut Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskusele Euroopa Liidu Narkootikumiametile.

⁴² Komisjoni 18. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/715 raamfinantsmääruse kohta asutustele, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel ning millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 70 (ELT L 122, 10.5.2019, lk 1–38).

⁴³ ELT L 56, 4.3.1968, lk 1.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,**mis käsitleb Euroopa Liidu Narkootikumiametit**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 168 lõiget 5,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega¹,
olles konsulteerinud Regioonide Komiteega²,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 302/93³. See asutamisakt sõnastati uuesti 2006. aastal Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1920/2006⁴.
- (2) Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus loodi selleks, et anda liidu tasandil faktitäpset, objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet narkootikumide, narkomaania ja selle tagajärgede kohta, et liidul ja liikmesriikidel oleks teavet, millele tuginedes kujundada poliitikat ja suunata narkootikumide vastu võitlemise algatusi, luues seeläbi neile lisaväärtust, kui nad võtavad oma pädevusvaldkondades meetmeid või otsustavad meetmete üle, mille abil lahendada narkoprobleemi. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse loomine on selgelt parandanud narkootikume ja narkomaaniat käsitleva teabe kättesaadavust kogu Euroopas.
- (3) Kuigi keskuse üldeesmärk on jätkuvalt ajakohane ja tuleks säilitada, ei sobi määrus (EÜ) nr 1920/2006 enam praeguste ega tulevaste narkoprobleemide lahendamiseks. Seepärast tuleks Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse pädevus läbi vaadata, hõlmates muu hulgas keskuse asendamist ja ümbernimetamist Euroopa Liidu Narkootikumiametiks (edaspidi „amet“). Kuna määrust (EÜ) nr 1920/2006 on vaja oluliselt muuta, et võtta arvesse liidu ühist lähenemisviisi detsentraliseeritud asutuste kohta⁵ ja narkoprobleemi arengusuundumusi, tuleks kõnealune määrus selguse huvides asendada uue määrusega.

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 302/93 Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Järelevalvekeskuse asutamise kohta (EÜT L 36, 12.2.1993, lk 1).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1920/2006 Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 376, 27.12.2006, lk 1).

⁵ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 19. juuli 2012. aasta ühisavaldus detsentraliseeritud asutuste kohta https://european-union.europa.eu/sites/default/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_et.pdf.

- (4) Määruses (EÜ) nr 1920/2006 keskenduti peamiselt tervisega seotud küsimustele. Ometi on vaja tegeleda ka narkootikumiturgude ja narkootikumide pakkumisega seotud küsimustega, et mõista narkoprobleemi mõju rahvatervisele, vähendada narkootikumide kättesaadavust liidus ja vähendada nõudlust nende järele. Tervise- ja pakkumisküsimused on omavahel lahutamatult seotud. Seetõttu peaks amet tegelema narkoprobleemiga terviklikumalt.
- (5) Ameti tegevuse juures peaks võtma nõuetekohaselt arvesse liidu ja liikmesriikide volitusi narkootikumide valdkonnas. Ameti tegevus peaks hõlmama narkoprobleemi eri tahke ja kasutatavaid lahendusi. Seejuures peaks amet juhinduma valdkonnaga seotud strateegiatest ja tegevuskavadest, mille liit on vastu võtnud, eelkõige ELi narkostrategiaist ja narkootikumidealasest tegevuskavast.
- (6) Oma tegevuses peaks amet tegema koostööd teiste liidu asutuste ja organitega, eelkõige Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametiga (Europol), Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametiga (CEPOL), Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametiga (Eurojust), Euroopa Ravimiametiga (EMA), Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega (ECDC) ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusametiga (EACEA), ning võtma arvesse nende tegevust, et vältida dubleerimist. Koostöö peaks toimuma ka rahvusvahelisel tasandil kolmandate riikide asjaomaste asutuste ja organitega ning ÜRO tasandil.
- (7) Üha tavalisemaks on muutumas segatarvitamine, mis tähendab ühe või mitme seadusliku või ebaseadusliku psühhoaktiivse aine või aine liigi samal ajal tarvitamist, kui neid aineid tarvitatakse koos narkootikumidega. Seepärast peaks amet tegelema muude ainepõhiste sõltuvustega, kui neid aineid tarvitatakse koos narkootikumidega, ning töötama välja seiresüsteemid, milles ei keskendutaks üksnes ühele ainele, näiteks heroiinile, vaid võetaks arvesse ka muude ainete, näiteks kontrollimata opioidide või väärkasutatud ravimite koos- või järjestikust tarvitamist.
- (8) Ameti tegevust tuleks arendada kolmes peamises pädevusvaldkonnas, mis on seire, mille tulemuseks on teadlikum poliitikakujundamine; varajane hoiatamine ja riskihindamine, mille tulemuseks on teadlikumad meetmed, ning pädevuse arendamine, mille tulemuseks on liidu jõulisem reageerimine narkoprobleemile.
- (9) Ameti põhiülesandeks peaks jääma andmete kogumine, analüüs ja levitamine. Standardandmeid kogutakse riiklike teabekeskuste kaudu ja need peaks jääma ameti üheks peamiseks andmetarnijaks. Lisaks on uuenduslike andmekogumismeetodite abil üha rohkem kättesaadaval pea reaallajalisi andmeallikaid. Seepärast peaks ametil olema juurdepääs kõigile kättesaadavatele andmetele, et saada terviklik ülevaade narkoprobleemist liidus ja seda mõjutavatest välistest teguritest.
- (10) Ameti andmenõudeid tuleks võtta arvesse riiklikes teabekeskustes. Neile tuleks anda liikmesriikides õigus saada eri riigiasutustelt kõiki teemaga seotud andmeid. Andmete kogumist liikmesriikides tuleks võimalikult palju ühtlustada, et vältida topeltaruandlust ja tegevuse dubleerimist.
- (11) Selleks et hõlbustada ja struktureerida andmete kogumist ja teabevahetust nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt ning toetada reaajas seiret võimaldava integreeritud ja koostalitlusvõimelise seiresüsteemi loomist, peaks ametil olema sobiv digitaalne lahendus. See peaks võimaldama andmete ja teabe haldamise ja vahetamise automatiseerimist. Selline lahendus peaks hõlbustama ka tehnoloogiapõhiste narkootikumiturgude, sealhulgas pimevõrgu reaajas seiret.

- (12) Selleks et amet saaks paremini kasutada tema käsutuses olevat teavet, näiteks võtta ennetavamaid meetmeid, nagu ohuhinnangud, strateegilised luurearuanded ja hoiatusteated, ning suurendada liidu valmisolekut tulevasteks arengusuundadeks, tuleks ameti seire- ja analüüsisuutlikkust suurendada.
- (13) Liidu valmiduse parandamiseks on vaja ka terviklikku ülevaadet narkoprobleemi võimalikest tulevastest arengusuundadest. Selleks et amet ja poliitikakujundajad saaksid end sellisteks tulevasteks arengusuundadeks ette valmistada, peaks amet tegema korrapäraselt prognoose, võttes arvesse megatrende ehk praegu täheldatavaid pikaajalisi arengusuundi mõjutavaid tegureid, millel on tõenäoliselt oluline mõju tulevikus, eesmärgiga kaardistada uued probleemid ja võimalused narkoprobleemide lahendamiseks.
- (14) Narkoprobleem on muutumas üha tehnoloogiapõhisemaks, nagu tuli taas ilmsiks COVID-19 pandeemia ajal, mil täheldati uute tehnoloogiate laialdasemat kasutuselevõttu narkootikumide levitamise hõlbustamiseks. Hinnanguliselt on umbes kaks kolmandikku pimevõrgu turgudel olevatest pakkumistest seotud narkootikumidega. Narkootikumikaubanduses kasutatakse erinevaid platvorme, sealhulgas sotsiaalmeediavõrke ja mobiilirakendusi. Seepärast on ka narkoprobleemile reageerimiseks hakatud rohkem kasutama mobiilirakendusi ja e-tervise meetmeid. Amet peaks koos teiste asjaomaste liidu asutustega ja tegevuse dubleerimist vältides seirama selliseid arengusuundumusi osana narkoprobleemi puudutavast terviklikust lähenemisviisist.
- (15) Selliste uute psühhoaktiivsete ainete, mis kujutavad endast rahvatervise- ja sotsiaalseid riske liidu tasandil, tuleks tegeleda liidu tasandil. Seepärast on vaja neid seirata ja kiireks reageerimiseks on vaja säilitada ELi varajase hoiatamise süsteem. Uusi psühhoaktiivseid aineid käsitlevat teabevahetust ja varajase hoiatamise süsteemi, sealhulgas uusi psühhoaktiivseid aineid puudutavat esialgset aruannet ja riskihindamist, on hiljuti muudetud ja see peaks jääma samaks.
- (16) Tuginedes ametipoolsele tugevdatud seirele ja uute psühhoaktiivsete ainete riskihindamisel saadud kogemustele, peaks amet arendama välja üldise ohuhindamise suutlikkuse. Pakiliselt on vaja suurendada ennetamissuutlikkust, et teha kiiresti kindlaks uued ohud ja saada teavet vastumeetmete väljatöötamiseks, kuna kaasaegse narkoprobleemi dünaamiline olemus tähendab, et sellega seotud probleemid võivad kiiresti levida üle piiride.
- (17) Ohtlikud ained võivad kahjustada rahvatervist ja seepärast peaks ametil olema võimalik edastada hoiatusteateid. Sellise funktsiooni toetamiseks peaks amet välja töötama Euroopa narkohoiatussüsteemi, millele riiklikel asutustel on juurdepääs. Süsteem peaks hõlbustama sellise teabe kiiret vahetamist, mis võib nõuda rahvatervise, ohutuse ja julgeoleku kaitseks kiireid meetmeid. Ametil peaks olema võimalik teavitada lisaks riiklikele ametiasutustele ka nende ainete võimalikke tarvitajaid.
- (18) Narkootikumide lähteained on selliste narkootikumide nagu amfetamiinid, kokaiin ja heroiin tootmiseks vajalikud ained. Narkootikumide ebaseaduslik tootmine liidus kasvab ja seepärast tuleks tõhusamalt tõkestada narkootikumide lähteainete salakaubavedu ja nende kõrvaesuunamist seaduslikest kanalitest narkootikumide ebaseaduslikku tootmisesse. Nende meetmete toetamiseks peaks ametil olema roll narkootikumide lähteainete kõrvaesuunamise ja salakaubaveo seires ning komisjoni abistamisel narkootikumide lähteaineid käsitlevate liidu õigusaktide rakendamisel.

- (19) Võttes arvesse kasvavat vajadust kohtuekspertiisi ja toksikoloogiliste andmete ja eriteadmiste järele ning liikmesriikide laborite vahelist koordineerimise puudumist, on vaja luua nn virtuaalne labor, s.o selliste kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgustik, kellel on teadmised narkootikumide ja narkootikumidega seotud kahju valdkonnas. Selline virtuaalne labor peaks võimaldama ametil pääseda juurde asjakohasele teabele, suurendama tema suutlikkust selles valdkonnas ja toetama teadmiste vahetamist asjaomaste laborite vahel liikmesriikides, ilma et sellega kaasneksid oma labori loomise ja käitamisega seotud suured kulud.
- (20) Kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgustik peaks esindama liikmesriike nii, et liikmesriigid saaksid määrata võrgustikku kaks laborit, et katta nii toksikoloogia ja kohtuekspertiisi valdkond. Võimalikult laia hõlmavuse tagamiseks tuleks võrgustikus osalemiseks anda võimalus ka ekspertidele muudest ameti töö jaoks olulistest laboritest, sealhulgas Euroopa tollilaborite võrgustiku ekspertidele. Selline koostöö annaks kõigile asjaomastele laboritele võimaluse eri valdkondades üksteiselt õppida.
- (21) Selleks et suurendada teadmisi selles valdkonnas ja toetada liikmesriike, peaks amet määrama kindlaks ja rahastama sobivaid projekte, nagu uute narkootikumide võrdlusstandardite väljatöötamine, toksikoloogilised või farmakoloogilised uuringud ja narkootikumide profileerimine. Selline lähenemisviis toetaks teabe jagamist asjaomaste laborite vahel ja vähendaks üksikute laborite kulusid.
- (22) Kuna ametil on juurdepääs andmetele ja vajalikele teaduskogemustele, et töötada välja ja edendada tõenduspõhiseid ennetusstrateegiaid, peaks amet osalema ennetustöös, eelkõige parimate tavade vahetamises ja kasutatavate uurimistulemuste vahetamises uimastiennetuse, narkootikumidega seotud kuritegevuse ennetamise ja narkootikumidega seotud kahjude ennetamise valdkonnas, sealhulgas uimastiennetuse kvaliteedistandardite (Euroopa uimastiennetuse kvaliteedistandardid) väljatöötamises või sellise õppekava koostamises, mis annab otsuste tegijatele ja poliitikakujundajatele teavet kõige tõhusamate tõenduspõhiste ennetusmeetmete ja lähenemisviiside kohta (Euroopa Liidu ennetusõppekava).
- (23) Ametil peaks olema võimalik liidu perspektiivist lähtudes hinnata riiklikke meetmeid ja koolitust, näiteks ennetamise, ravi, kahju vähendamise ja muude seonduvate meetmete valdkonnas, selle alusel, kas need on kooskõlas uusimate teaduslike teadmistega ja kas nende kasulikkus on tõendatud. Liikmesriikidele või asjaomastele kutseorganisatsioonidele tuleks anda võimalus kasutada akrediteerimist või sertifitseerimist kui oma töö kvaliteedimärgist.
- (24) Arvestades, et ametil on liidu tasandil ainulaadne positsioon, mis võimaldab tal võrrelda andmeid ja parimaid tavasid, peaks amet toetama riiklike narkostrateegiate hindamist ja koostamist struktureeritumal viisil kõigis liikmesriikides, eelkõige poliitika kujundamisel. Lisaks tuleks tugevdada ameti rolli liikmesriikidele koolituse ja toetuse pakkumisel kvaliteedistandardite ja heade tavade rakendamisel, võttes arvesse ameti poolt nendes valdkondades kogutud ekspertiisi.
- (25) Ameti ülesanded rahvusvahelise koostöö valdkonnas tuleks määratleda selgemalt, et amet saaks sellises tegevuses täiel määral osaleda ning vastata kolmandate riikide ja asutuste taotlustele. Ametil peaks olema võimalik osaleda liidu uimastipoliitika välismõõtme arendamises ja rakendamises ning liidu juhtrollis mitmepoolsel tasandil, et tagada liidu uimastipoliitika tõhus ja sidus rakendamine nii liidus endas kui ka rahvusvahelisel tasandil. Selleks et amet saaks eraldada sellele ülesandele piisavalt vahendeid, peaks rahvusvaheline koostöö kuuluma ameti põhiülesannete hulka. See

peaks põhinema ameti rahvusvahelise koostöö raamistikul, mis peaks olema kooskõlas liidu rahvusvahelise koostöö prioriteetidega ning mis tuleks korrapäraselt läbi vaadata, tagamaks, et see kajastab asjakohaselt rahvusvahelisi arengusuundi.

- (26) Selleks et aidata ära kasutada julgeolekualaste teadusuuringute liidupoolse rahastamise kõik võimalused ja vastata uimastipoliitika vajadustele, peaks amet aitama komisjonil kindlaks määrata peamised uurimisteemad ning koostada liidu raamprogrammid ameti eesmärkide seisukohast oluliste teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas ning neid rakendada. Kui amet aitab komisjonil kindlaks määrata peamised uurimisteemad ning koostada ja rakendada liidu raamprogrammi, ei tohiks ta saada sellest programmist rahalisi vahendeid, et vältida võimalikku huvide konflikti. Lõpuks peaks amet osalema kogu liitu hõlmavates teadusuuringute ja innovatsioonialgatustes, tagamaks, et arendataks ameti tegevuseks vajalikku tehnoloogiat ja et see oleks kasutamiseks kättesaadav.
- (27) Haldusnõukogu peaks otsuste ettevalmistamisel abistama juhatus. Ameti tööd peaks juhtima tegevdirektor. Teaduskomitee peaks jätkama haldusnõukogu ja tegevdirektori abistamist valdkonnaga seotud teadusküsimustes.
- (28) Riiklikud teabekeskused peaksid olema ameti ühed peamised andmetarnijad. On vaja kehtestada miinimumnõuded, mis puudutavad nende loomist liikmesriikide poolt ja nende sertifitseerimist ameti poolt. Selleks et tagada riiklike teabekeskuste nõuetekohane toimimine, tuleks need luua alaliselt, neil peaks olema sihtotstarbeline eelarve ja teatav sõltumatus oma ülesannete täitmisel.
- (29) Ametil peaksid olema oma ülesannete täitmiseks piisavad vahendid ja talle tuleks anda eraldiseisev eelarve. Seda tuleks rahastada peamiselt liidu üldeelarvest makstavast toetusest. Liidu eelarvemenetlust tuleks kohaldada selles osas, mis hõlmab liidu rahalist toetust ja muid liidu üldeelarvest makstavaid toetusi. Raamatupidamisarvestust peaks auditeerima Euroopa Liidu Kontrollikoda.
- (30) Lõivud parandavad ameti rahastamist ja neid võidakse kaaluda konkreetsetes küsimustes, mida saab selgelt eristada ameti põhiülesannetest. Kõik ameti võetavad lõivud peaksid katma kulud, mis tal vastavate teenuste osutamisega tekivad.
- (31) Tegevdirektor peaks samuti esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule ameti iga-aastase tegevusaruande. Peale selle peaks Euroopa Parlamendil ja nõukogul olema võimalik paluda tegevdirektoril esitada aruanne oma ülesannete täitmise kohta.
- (32) Ameti suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001⁶. Amet peaks olema oma tegevuses võimalikult läbipaistev, ilma et see ohustaks tema tegevuse eesmärgi saavutamist.
- (33) Ameti suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 883/2013⁷ ning 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet (Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahel, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust),⁸ millega Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus on juba ühinenud.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlust ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁸ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

- (34) Ameti tegevuse kontrollimiseks ja tagamiseks ning selle kontrollimiseks ja tagamiseks, et ameti volitused võimaldavad tal võtta vajalikke meetmeid, mida narkootikumituru ja uimastipoliitika areng eeldab, tuleks korrapäraselt teha ameti töö välishindamine ja vajaduse korral tema volitusi vastavalt kohandada.
- (35) Amet peaks oma tööprogrammi rakendamisel tegema tihedat koostööd asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide, muude valitsus- ja valitsusväliste organite ning asjaomaste tehniliste asutustega nii liidus kui ka väljaspool liitu, eelkõige selleks, et vältida topelttööd ja tagada juurdepääs kõigile oma volituste täitmiseks vajalikele andmetele ja vahenditele.
- (36) Amet asendab määrusega (EL) nr 1920/2016 loodud Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse ning on selle õigusjärglane. Seepärast peaks ta olema kõikide keskuse sõlmitud lepingute, sealhulgas töölepingute, temal lasuvate kohustuste ja tema omandatud vara õigusjärglane. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse poolt enne käesoleva määruse kohaldamise algust sõlmitud rahvusvahelised lepingud peaksid jääma jõusse.
- (37) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt narkoprobleemiga tegelemiseks ameti loomine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

AMETI EESMÄRK JA ÜLDISED ÜLESANDED

Artikkel 1

Ameti loomine

1. Käesoleva määrusega luuakse Euroopa Liidu Narkootikumiamet („amet“).
2. Amet asendab määrusega (EÜ) nr 1920/2006 loodud Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse ning on selle õigusjärglane.

Artikkel 2

Õiguslik seisund ja asukoht

1. Ametil on liidu juriidilisest isikust asutus.
2. Ametil on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis selle riigi õiguse järgi on juriidilistel isikutel. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.
3. Ameti asukoht on Lissabonis Portugalis.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „narkootikum“ – nõukogu raamotsuse 2004/757/JSK⁹ artikli 1 punktis 1 määratletud aine;
- (2) „uus psühhoaktiivne aine“ – nõukogu raamotsuse 2004/757/JSK artikli 1 punktis 4 määratletud aine;
- (3) „segatarvitamine“ – ühe või mitme seadusliku või ebaseadusliku psühhoaktiivse aine või aine liigi samal ajal tarvitamine, kui neid aineid tarvitatakse koos narkootikumidega;
- (4) „narkootikumide lähteaine“ – aine, mida kontrollitakse ja mille üle tehakse seiret Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 273/2004¹⁰ ja nõukogu määruse (EÜ) nr 111/2005¹¹ alusel;
- (5) „osalevad riigid“ – liikmesriigid ja kolmandad riigid, kes on sõlminud liiduga artikli 54 kohaselt lepingu;
- (6) „rahvusvaheline organisatsioon“ – organisatsioon ja sellele alluvad asutused, mis on reguleeritud rahvusvahelise avaliku õigusega, või muu asutus, mis on loodud kahe või enama riigi vahelise lepinguga või selle alusel;
- (7) „ÜRO konventsioonid“ – ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtne konventsioon, mida on muudetud 1972. aasta protokolliga,¹² ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioon¹³ ning ÜRO 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane konventsioon¹⁴;
- (8) „ÜRO süsteem“ – ÜRO narkootikumikonventsioonidega loodud kontrollmehhanismi süsteem.

Artikkel 4

Ameti üldine ülesanne

Amet annab liidule ja selle liikmesriikidele liidu tasandil faktitäpset, objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet narkootikumide, narkomaania, narkootikumiturgude ja nende tagajärgede kohta ning soovib asjakohaseid ja konkreetseid tõenditel põhinevaid meetmeid selle kohta, kuidas nendega seotud probleeme õigel ajal lahendada.

Artikkel 5

Konkreetsed ülesanded

1. Artiklis 4 sätestatud üldise ülesande täitmiseks on ametil järgmised ülesanded:
 - (a) seireülesanded hõlmavad
 - (1) artikli 6 lõike 1 kohast teabe ja andmete kogumist;
 - (2) artikli 6 lõike 5 kohast teabe ja andmete levitamist ning

⁹ Nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta raamotsus 2004/757/JSK, millega kehtestatakse miinimumeeskirjad ebaseadusliku uimastiiri kuriteokoosseisu ja karistuste kohta (ELT L 335, 11.11.2004, lk 8).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta (ELT L 47, 18.2.2004, lk 1).

¹¹ Nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 111/2005, millega kehtestatakse ühenduse ja kolmandate riikide vahelise narkootikumide lähteainetega kauplemise järelevalve eeskirjad (ELT L 22, 26.1.2005, lk 1).

¹² ÜRO lepingud, 976. kd, nr 14152.

¹³ ÜRO lepingud, 1019. kd, nr 14956.

¹⁴ ÜRO lepingud, 1582. kd, nr 27627.

- (3) artikli 7 kohast narkoprobleemi seiret, mis hõlmab rahvatervise, ohutuse ja julgeoleku mõõdet;
- (b) valmidusülesanded hõlmavad
- (1) artiklite 8–11 kohast uusi psühhoaktiivseid aineid puudutavat teabevahetust ja varajase hoiatamise süsteemi, sealhulgas esialgse aruande koostamist ja riskihindamist;
 - (2) artikli 12 kohast ohuhindamist ja valmidust;
 - (3) artikli 13 kohast Euroopa narkohoiatussüsteemi loomist ja käitamist;
 - (4) artikli 14 kohast narkootikumide lähteainete salakaubanduse ja nende kõrvalesuunamisega seotud suundumuste seiret ning narkootikumide lähteaineid käsitlevate õigusaktide rakendamisele kaasaaitamist;
 - (5) artikli 15 kohast kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgustiku loomist ja käitamist;
- (c) pädevuste arendamise ülesanded hõlmavad
- (1) artikli 16 kohast kogu liitu hõlmavate ennetusprogrammide ja -kampaaniate väljatöötamist, laiendamist ja edendamist;
 - (2) artikli 17 kohast riiklike meetmete akrediteerimist ja sertifitseerimist;
 - (3) artikli 18 kohast liikmesriikide toetamist;
 - (4) artikli 19 kohast koolitust;
 - (5) artikli 20 kohast rahvusvahelist koostööd ja tehnilist abi;
 - (6) artikli 21 kohast teadus- ja innovatsioonitegevust.
2. Amet loob artiklis 31 osutatud tebevõrgu ja koordineerib seda, pidades nõu ja tehes koostööd pädevate ametiasutuste ja organisatsioonidega osalevates riikides.
 3. Amet tegutseb lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel objektiivselt, erapooletult ja rangelt teaduslikult.
 4. Amet parandab riiklike ja liidu meetmete koordineerimist oma tegevusvaldkonnas ning hõlbustab teabevahetust otsustajate, teadlaste, spetsialistide ning nende isikute vahel, kes tegelevad riiklikes ja valitsusvälistes organisatsioonides narkootikumidega seotud küsimustega.
 5. Liidu narkostrateegiate rakendamisel toetab amet vastavalt vajadusele komisjoni, liikmesriike ja muid asjaomaseid sidusrühmi, kes on nimetatud kohaldatavates liidu narkostrategieades kindlaks määratud.
 6. Lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel võib amet korraldada ekspertide kohtumisi, moodustada ajutisi töörühmi ja rahastada projekte vastavalt vajadusele.
 7. Lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel teeb amet aktiivset koostööd teiste liidu detsentraliseeritud asutuste ja organitega, eelkõige Europol, Eurojusti, Euroopa Raviameti, Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja muude asjaomaste sidusrühmadega, et narkoprobleemi seire, hindamine ja sellele reageerimine toimuks võimalikult tõhusalt.

8. Amet võib omal algatusel tegeleda oma pädevuse piires kommunikatsioonitegevusega. Kommunikatsioonimeetmete jaoks vahendite eraldamine ei tohi kahjustada lõikes 1 osutatud ülesannete tulemuslikku täitmist. Kommunikatsioonimeetmeid korraldatakse kooskõlas haldusnõukogus vastu võetud asjakohaste kommunikatsiooni- ja levitamiskavadega.

II PEATÜKK

SEIRE

Artikkel 6

Teabe ja andmete kogumine ja levitamine

1. Amet teeb järgmist:
 - (a) kogub kogu asjakohase teabe ja andmed, sealhulgas riiklike teabekeskuste edastatud, uurimistöö tulemusel saadud, avatud allikatest kättesaadavad andmed ja teave ning liidult, valitsusvälistelt allikatelt ja pädevatelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt pärit andmed;
 - (b) kogub teavet ja andmeid, mida on vaja artikli 7 lõike 1 punktis c osutatud segatarvitamise seireks;
 - (c) kogub riiklikelt teabekeskustelt ja Europoli riiklikelt üksustelt kättesaadavat teavet ja andmeid uute psühhoaktiivsete ainete kohta ning edastab selle teabe põhjendamatult viivitusega riiklikele teabekeskustele ja Europoli riiklikele üksustele ning komisjonile;
 - (d) kogub ja analüüsib narkootikumide lähteaineid, nende kõrvaesuunamist ja salakaubandust puudutavat teavet ja andmeid;
 - (e) teeb ja tellib oma ülesannete täitmiseks vajalikke teadus- ja seireuuringuid, ülevaateid, teostatavusuuringuid ja katseprojekte;
 - (f) tagab andmete parema võrreldavuse, objektiivsuse ja usaldusväärsuse liidu tasandil, kehtestades selleks vabatahtlikud näitajad ja ühiskriteeriumid, mille järgimist võib amet soovitada, selleks et saavutada liikmesriikides ja liidus kasutatavate mõõtmismeetodite suurem ühtsus; eelkõige töötab amet välja vahendid, mille abil liikmesriigid saavad lihtsustada oma riigi asjaomase poliitika seiret ja hindamist ning komisjon liidu asjaomase poliitika seiret ja hindamist.
2. Amet kogub asjakohaseid riiklikke andmeid riiklike teabekeskuste kaudu. Amet teeb tihedat koostööd muude riiklike, Euroopa ja rahvusvaheliste organisatsioonide ja asutustega, kellel on juba selline teave olemas.
3. Amet töötab oma volituste piires välja andmete kogumise meetodid ja lähenemisviisid, sealhulgas välispartneritega korraldatavate projektide kaudu.
4. Amet võib andmete haldamiseks ja automaatseks vahetuseks töötada välja vajalikud digilahendused.

Kui sellised digilahendused välja töötatakse, peavad need:

- (a) võimaldama andmete, sealhulgas avalikest allikatest pärit teabe automaatset kogumist, säilitades samal ajal andmete käsitsi esitamise võimaluse;

- (b) kasutama andmete valideerimiseks, analüüsimiseks ja automatiseeritud aruandluseks tehisintellekti;
 - (c) võimaldama teavet, andmeid ja dokumente elektrooniliselt töödelda ja vahetada.
5. Amet levitab teavet ja andmeid järgmiselt:
- (a) tehes enda koostatud teabe, sealhulgas uusi arengusuundi ja muutuvaid suundumusi puudutava teabe kättesaadavaks liidule, liikmesriikidele ja teistele huvitatud isikutele;
 - (b) tagades oma analüüside, järelduste ja aruannete laialdase levitamise;
 - (c) tagades usaldusväärsete, välja arvatud mittekonfidentsiaalsete ja konfidentsiaalsete tundlike andmete laia levitamise, avaldades enda kogutud andmete põhjal korrapäraselt aruande narkoprobleemi olukorra, sealhulgas esilekerkivate suundumuste kohta;
 - (d) luues avatud teadusdokumentatsioonikogu ja tehes selle avalikkusele kättesaadavaks ning osaledes teavitustegevuse edendamisel;
 - (e) andes teavet kvaliteedistandardite, uuenduslike parimate tavade ja kasutatavate teadusuuringute tulemuste kohta liikmesriikides ning hõlbustades selliste standardite ja tavade vahetamist ja rakendamist.
6. Amet ei kogu andmeid, mis võimaldavad identifitseerida üksikisikuid või neist koosnevaid väikeseid rühmi. Ta hoidub ka konkreetsete isikutega seotud teabe edastamisest.

Artikkel 7

Narkoprobleemi seire

1. Amet seirab:
- (a) narkoprobleemi liidus tervikult, kasutades selleks epidemioloogilisi ja muid näitajaid, mis hõlmavad tervise-, ohutus- ja julgeolekuaspekte, sealhulgas kohaldatavate liidu narkostrategiate rakendamist;
 - (b) narkoprobleemides joonistuvaid suundumusi liidus ja rahvusvahelisel tasandil niivõrd, kuivõrd need mõjutavad liitu; see hõlmab seiret uute tehnoloogiate kasutamise üle narkoteenustes või narkootikumide salakaubanduses ning vajaduse korral seoste üle muude kuritegevuse valdkondadega;
 - (c) segatarvitamist ja selle tagajärgi, eelkõige narkootikumide ja ühe või mitme seadusliku või ebaseadusliku psühhoaktiivse aine või aine liigi koostoimest tulenevat mõju poliitikale ja vastumeetmetele, sealhulgas suurenenud tervise- ja sotsiaalsete probleemide ohtu, mis võib tekkida, kui narkootikume ja muid psühhoaktiivseid aineid tarbitakse koos- või järjestikku lühikese aja jooksul või kui eri aineid toodetakse või müüakse koos; vajadust võtta arvesse narkootikumide tarvitamise ja sõltuvuste peamisi põhjuseid ning tagajärgi parimate tavade seirele ja vahetamisele, kui poliitika- ja vastumeetmetes käsitletakse mitut ainet terviklikult;
 - (d) narkootikumidega seotud probleeme ja kasutatud lahendusi, eelkõige uuenduslike parimate tavade ja teadusuuringute tulemuste rakendamist;

- (e) liikmesriikide poolt teatatud kõiki uusi psühhoaktiivseid aineid koostöös Europoliga ning Reitoxi riiklike teabekeskuste ja Europol riiklike üksuste toel;
 - (f) narkootikumide lähteainete salakaubandust ja nende kõrvaesuunamist;
 - (g) liidu ja liikmesriikide uimastipoliitikat, sealhulgas selle arendamise ja sõltumatu hindamise toetamiseks;
 - (h) tehnoloogiapõhiseid narkootikumiturge koostöös Europoliga kumbki oma vastavate volituste piires.
- 2. Seiretegevuse põhjal teeb amet kindlaks uuenduslikud parimad tavad ja arendab neid edasi. Amet edastab teavet liikmesriikide parimate tavade ja suuniste kohta ning soodustab selliste tavade vahetamist liikmesriikide vahel.
 - 3. Amet teeb korrapäraselt tulevikusuundumusi käsitlevaid uuringuid, võttes arvesse kättesaadavat teavet. Selle põhjal koostab ta asjakohased prognoosid tulevase uimastipoliitika väljatöötamiseks.

III PEATÜKK

VALMIDUS

Artikkel 8

Uusi psühhoaktiivseid aineid käsitlev teabevahetus ja varajase hoiatamise süsteem

- 1. Iga liikmesriik tagab, et tema riiklik teabekeskus ja tema Europol riiklik üksus esitavad ametile ja Europolile nende vastavat pädevust arvestades õigel ajal ja ilma põhjendamatut viivitusteta kättesaadava teabe uute psühhoaktiivsete ainete kohta.

Teave peab olema seotud nimetatud ainete avastamise ja tuvastamise, tarvitamise, tarvitamismustrite, valmistamise, eraldamise, levitamise ja levitamismeetodite, salakaubanduse ning kaubanduslikul, meditsiinilisel ja teaduslikul otstarbel kasutamise ning nende ainete võimalike ja kindlakstehtud ohtudega.
- 2. Amet kogub, võrdleb, analüüsib ja hindab uusi psühhoaktiivseid aineid puudutavat teavet koostöös Europoliga. Ta edastab selle teabe õigel ajal riiklikele teabekeskustele, Europol riiklikele üksustele ja komisjonile, et neil oleks teave, mis on varajase hoiatamise seisukohast vajalik.

Amet koostab esimese lõigu alusel kogutud teabe põhjal esialgse aruande või kombineeritud esialgse aruande artikli 9 kohaselt.

Artikkel 9

Esialgne aruanne

- 1. Kui amet, komisjon või liikmesriikide enamus leiab, et uue psühhoaktiivse aine kohta ühelt või mitmelt liikmesriigilt saadud teave annab alust arvata, et uus psühhoaktiivne aine võib liidu tasandil kätkeada tervise- või sotsiaalseid riske, koostab amet uut psühhoaktiivset ainet puudutava esialgse aruande.

Esimese lõigu kohaldamisel teatavad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele, et nad soovivad esialgse aruande koostamist. Kui liikmesriikide enamus on saavutatud, annab komisjon ametile vastavad juhised ja teatab sellest liikmesriikidele.

2. Esialgne aruanne sisaldab järgmist:
- (a) esialgne teave uue psühhoaktiivse ainega potentsiaalselt seotud tervise- ja sotsiaalsetele probleemidele osutavate juhtumite laadi, arvu ja ulatuse ning uue psühhoaktiivse aine tarvitamismustrite kohta;
 - (b) esialgne teave uue psühhoaktiivse aine keemilise ja füüsikalise kirjelduse ning selle valmistamiseks või eraldamiseks kasutatavate meetodite ja lähteainete kohta;
 - (c) esialgne teave uue psühhoaktiivse aine farmakoloogilise ja toksikoloogilise kirjelduse kohta;
 - (d) esialgne teave kuritegelike rühmituste osalemise kohta uue psühhoaktiivse aine valmistamises ja levitamises;
 - (e) teave uue psühhoaktiivse aine kasutamise kohta meditsiinis ja veterinaarias, sealhulgas inimravimi või veterinaarravimi toimeainena;
 - (f) teave uue psühhoaktiivse aine kaubanduslikul ja tööstuslikul otstarbel kasutamise ja selle ulatuse kohta ning teadusliku uurimis- ja arendustegevuse eesmärgil kasutamise kohta;
 - (g) teave selle kohta, kas uue psühhoaktiivse aine suhtes on liikmesriikides rakendatud piiravaid meetmeid;
 - (h) teave selle kohta, kas uut psühhoaktiivset ainet hinnatakse või on hinnatud ÜRO süsteemi raames;
 - (i) muu kättesaadav asjakohane teave.
3. Esialgse aruande koostamisel kasutab amet enda käsutuses olevat teavet.
4. Amet küsib vajaduse korral riiklikelt teabekeskustelt uue psühhoaktiivse aine kohta lisateavet. Riiklikud teabekeskused esitavad kõnealuse teabe kahe nädala jooksul taotluse saamisest.
5. Amet taotleb põhjendamatu viivitusega pärast esimese lõigu kohase esialgse aruande koostamise algust Euroopa Ravimiametilt teavet selle kohta, kas uus psühhoaktiivne aine on liidu või liikmesriigi tasandil toimeaine:
- (a) inimravimis või veterinaarravimis, millele on antud müügiluba kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/83/EÜ,¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/82/EÜ¹⁶ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 726/2004¹⁷;
 - (b) inimravimis või veterinaarravimis, millele taotletakse müügiluba;
 - (c) inimravimis või veterinaarravimis, mille müügiluba on pädev asutus peatanud;
 - (d) inimravimis, millel ei ole müügiluba, nagu on osutatud direktiivi 2001/83/EÜ artikli 5 lõigetes 1 ja 2, või veterinaarravimis, mille on ektemporaalselt

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse liidu kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa ravimiamet (ELT L 136, 30.4.2004, lk 1).

valmistanud isik, kellel on liikmesriigi õiguse alusel selleks luba kooskõlas direktiivi 2001/82/EÜ artikli 10 lõike 1 punktiga c;

- (e) uuritavas ravimis, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/20/EÜ¹⁸ artikli 2 punktis d.

Kui nimetatud teave käsitleb liikmesriikide antud müügilube, edastavad asjaomased liikmesriigid vastava teabe Euroopa Ravimiameti taotluse korral Euroopa Ravimiametile.

6. Amet taotleb põhjendamatu viivitusega pärast esimese lõigu kohase esialgse aruande koostamise algust Euroapolilt teavet kuritegelike rühmituste osalemise kohta uue psühhoaktiivse aine valmistamises, levitamises ja levitamismeetodites, salakaubanduses ning uue psühhoaktiivse aine mis tahes viisil kasutamises.
7. Amet taotleb põhjendamatu viivitusega pärast esimese lõigu kohase esialgse aruande koostamise algust Euroopa Kemikaaliametilt, Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuselt ja Euroopa Toiduohutusametilt nende käsutuses oleva teabe ja andmete esitamist uue psühhoaktiivse aine kohta.
8. Ameti ning lõigetes 5, 6 ja 7 osutatud liidu detsentraliseeritud asutuste koostöö üksikasjad reguleeritakse töökorra abil. Nimetatud töökorras lepatakse kokku artikli 53 lõike 2 alusel.
9. Amet järgib talle edastatud teabe kasutamisele seatud tingimusi, sealhulgas dokumentidele juurdepääsu, teabeturbe ja andmekaitse ning konfidentsiaalsete andmete, sealhulgas kolmandate isikute tundlike andmete ja konfidentsiaalse äriteabe kaitsega seotud tingimusi.
10. Amet esitab komisjonile ja liikmesriikidele esialgse aruande viie nädala jooksul alates lõigetes 5, 6 ja 7 osutatud teabetaotluse esitamisest.
11. Kui amet kogub teavet mitme uue psühhoaktiivse aine kohta, mis on tema arvates sarnase keemilise struktuuriga, esitab ta komisjonile ja liikmesriikidele kuue nädala jooksul alates lõigetes 5, 6 ja 7 osutatud teabetaotluse esitamisest eraldi esialgsed aruanded või kombineeritud esialgsed aruanded mitme uue psühhoaktiivse aine kohta, tingimusel et iga uue psühhoaktiivse aine omadused on selgelt kindlaks määratud.

Artikkel 10

Riskihindamismenetlus ja -aruanne

1. Kahe nädala jooksul alates artikli 9 lõikes 10 osutatud esialgse aruande kättesaamisest võib komisjon paluda ametil hinnata võimalikke riske, mida uus psühhoaktiivne aine endast kujutab, ja koostada riskihindamisaruande, kui esialgse aruande põhjal on alust arvata, et asjaomane aine võib olla väga ohtlik rahvatervisele või tuua teatud juhul kaasa olulisi sotsiaalseid riske. Riski hindab teaduskomitee.
2. Kahe nädala jooksul alates artikli 9 lõikes 11 osutatud kombineeritud esialgse aruande kättesaamisest võib komisjon paluda ametil hinnata mitme sarnase keemilise struktuuriga uue psühhoaktiivse aine võimalikke riske ja koostada kombineeritud riskihindamisaruande, kui esialgse aruande põhjal on alust arvata, et asjaomane aine

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiiv 2001/20/EÜ liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, mis käsitlevad hea kliinilise tava rakendamist inimtervishoius kasutatavate ravimite kliinilistes uuringutes (EÜT L 121, 1.5.2001, lk 34).

võib olla väga ohtlik rahvatervisele või tuua teatud juhul kaasa olulisi sotsiaalseid riske. Kombineeritud riskihindamise teeb teaduskomitee.

3. Riskihindamisaruanne või kombineeritud riskihindamisaruanne sisaldab järgmist:
 - (a) kättesaadav teave uue psühhoaktiivse aine keemiliste ja füüsikaliste omaduste ning aine valmistamiseks või eraldamiseks kasutatavate meetodite ja lähteainete kohta;
 - (b) kättesaadav teave uue psühhoaktiivse aine farmakoloogiliste ja toksikoloogiliste omaduste kohta;
 - (c) uue psühhoaktiivse ainega seotud terviseriskide analüüs, eelkõige seoses aine ägeda ja kroonilise mürgisusega, ületarvitusohuga, omadusega tekitada sõltuvust ning mõjuga füüsilisele ja vaimsele tervisele ning käitumisele;
 - (d) uue psühhoaktiivse ainega seotud sotsiaalsete riskide analüüs, mis käsitleb eelkõige mõju sotsiaalsele toimetulekule, avalikule korrale ja kuritegevusele ning kuritegelike rühmituste osalemist uue psühhoaktiivse aine valmistamises, levitamises ja levitamismeetodites ning salakaubanduses;
 - (e) kättesaadav teave uue psühhoaktiivse aine kasutamise ulatuse ja tarvitamismustrite kohta ning selle kättesaadavuse ja levikupotentsiaali kohta liidus;
 - (f) kättesaadav teave uue psühhoaktiivse aine kaubanduslikul ja tööstuslikul otstarbel kasutamise ja selle ulatuse kohta ning teadusliku uurimis- ja arendustegevuse eesmärgil kasutamise kohta;
 - (g) muu kättesaadav asjakohane teave.
4. Teaduskomitee hindab uue psühhoaktiivse aine või ainete rühmaga seotud riske.
Komisjonil, ametil, Europolil ja Euroopa Ravimiametil on igaühel õigus nimetada kaks vaatlejat.
5. Teaduskomitee hindab riske kättesaadava teabe ja muude asjakohaste teaduslike tõendite alusel. Teaduskomitee võtab arvesse kõigi liikmete seisukohti. Amet korraldab riskihindamismenetlust ning selgitab muu hulgas välja vajaduse edasise teabe ja asjakohaste uuringute järele.
6. Amet esitab riskihindamisaruande või kombineeritud riskihindamisaruande komisjonile ja liikmesriikidele kuue nädala jooksul pärast komisjonilt riskihindamisaruande koostamise taotluse saamist.
7. Ametilt nõuetekohaselt põhjendatud taotluse saamise korral võib komisjon pikendada riskihindamise või kombineeritud riskihindamise lõpuleviimise aega, et oleks võimalik teha täiendavaid uuringuid ja koguda täiendavaid andmeid. Kõnealune taotlus peab sisaldama teavet perioodi kohta, mis on vajalik riskihindamise või kombineeritud riskihindamise lõpuleviimiseks.
8. Amet esitab ka määruse (EL).../... (milles käsitletakse tõsiseid piiriüleseid terviseohtusid ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1082/2013/EL) artikli 20 alusel õigel ajal kiired riskihindamised, kui tegemist on nimetatud määruse artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud ohuga, mis kuulub ameti pädevusalasse.

Artikkel 11

Riskihindamisest vabastamine

1. Riski ei hinnata, kui uue psühhoaktiivse aine hindamine ÜRO süsteemis on lõppstaadiumis, st kui Maailma Terviseorganisatsiooni uimastisõltuvuse eksperdikomisjon on avaldanud oma kriitilise analüüsi koos kirjaliku soovitusena, välja arvatud juhul, kui saadakse piisavaid andmeid ja teavet, mille kohaselt oleks vaja liidu tasandil riskihindamisaruannet; põhjused selle koostamiseks esitatakse esialgses aruandes.
2. Riski ei hinnata, kui pärast ÜRO süsteemis hindamist on otsustatud jätta uus psühhoaktiivne aine nimekirja lisamata, välja arvatud juhul, kui saadakse piisavaid andmeid ja teavet, mille kohaselt oleks vaja liidu tasandil riskihindamisaruannet; põhjused selle koostamiseks esitatakse esialgses aruandes.
3. Riski ei hinnata, kui uus psühhoaktiivne aine on toimeaine:
 - (a) inimravimis või veterinaarravimis, millele on antud müügiluba kooskõlas direktiivi 2001/83/EÜ, direktiivi 2001/82/EÜ või määrusega (EÜ) nr 726/2004;
 - (b) inimravimis või veterinaarravimis, millele taotletakse müügiluba;
 - (c) inimravimis või veterinaarravimis, mille müügiluba on pädev asutus peatanud;
 - (d) uuritavas ravimis, nagu see on määratletud direktiivi 2001/20/EÜ artikli 2 punktis d.

Artikkel 12

Ohuhindamine ja valmidus

1. Amet arendab välja strateegilise üldise ohuhindamise suutlikkuse, et teha varakult kindlaks narkoprobleemide uued arengusuundumused, millel võib olla negatiivne mõju rahvatervisele, ohutusele ja julgeolekule, ning aidata seeläbi suurendada asjaomaste sidusrühmade valmidust reageerida uutele ohtudele õigel ajal ja tulemuslikult.
2. Amet kehtestab kriteeriumid, mille alusel hinnata, millal ohuhindamine algatada.

Amet võib algatada ohuhindamise omal algatusel korralisest seirest, teadusuuringutest või muudest asjakohastest teabeallikatest ilmnenuid märkide sisehindamise alusel. Kui kindlaksmääratud kriteeriumid on täidetud, võib ohuhindamise algatada ka komisjoni või liikmesriigi taotlusel.
3. Ohuhindamine koosneb olemasoleva teabe kiirest hindamisest ja vajaduse korral uue teabe kogumisest ameti teabevõrkude kaudu. Amet töötab välja asjakohased teaduslikud kiirhindamise meetodid.
4. Ohuhindamisaruandes kirjeldatakse kindlakstehtud ohtu, kehtivat olukorda kättesaadavate tõendite põhjal, võimalikke tegevusetuse tagajärgi ning esitatakse valmidus- ja reageerimisvõimalused kindlakstehtud ohu leevendamiseks. See võib sisaldada ka võimalikke järelmeetmeid, mida tuleb võtta. Ohuhindamisaruanne saadetakse vastavalt vajadusele komisjonile ja liikmesriikidele.
5. Amet teeb ohu hindamisel tihedat koostööd teiste liidu detsentraliseeritud asutuste ja organitega ning liidu ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, kaasates neid vastavalt vajadusele hindamisse. Kui võimalikku ohtu juba analüüsitakse mõne muu liidu mehhanismi raames, siis amet ohtu ei hinda.
6. Komisjoni nõusolekul hindab amet narkootikumidega seotud ohte, mis tulenevad väljastpoolt liitu ja mis võivad mõjutada rahvatervist, ohutust ja julgeolekut liidus.

Artikkel 13

Euroopa narkohoiatussüsteem

1. Amet loob Euroopa narkoohoiatussüsteemi ja haldab seda.
2. Liikmesriigid edastavad ametile viivitamata igasuguse teabe, mis puudutab narkootikumidega seotud tõsise, otsese või kaudse riski ilmnemist inimeste tervisele, ohutusele või julgeolekule, ning igasuguse teabe, mis võib olla kasulik tegevuse koordineerimiseks, kui nad sellisest teabest teada saavad, näiteks järgmise teabe:
 - (a) riski laad ja päritolu;
 - (b) riskiga seotud sündmuse kuupäev ja koht;
 - (c) kokkupuute, levimis- või levitamiskiis;
 - (d) analüütilised ja toksikoloogilised andmed;
 - (e) tuvastamismeetodid;
 - (f) rahvaterviseriskid,
 - (g) rahvatervishoiu meetmed, mida on rakendatud või mida kavatakse võtta riigi tasandil,
 - (h) muud kui rahvatervishoiu meetmed;
 - (i) mis tahes muu teave, mis on seotud kõnealuse tõsise terviseriskiga.
3. Amet analüüsib ja hindab kättesaadavat teavet ja andmeid võimalike tõsiste riskide kohta inimeste tervisele ning täiendab seda teadusliku ja tehnilise teabega, mille ta võib saada artiklis 8 osutatud varajase hoiatamise süsteemist ning muudest artikli 12 alusel tehtud ohuhinnangutest, muudelt liidu asutustelt ja organitelt ning rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, eelkõige Maailma Terviseorganisatsioonilt. Amet võtab arvesse oma andmekogumisvahendite kaudu saadud teavet ja avalikest allikatest pärinevat teavet.
4. Lõike 3 kohaselt saadud teabe põhjal edastab amet asjaomastele riiklikele asutustele, sealhulgas riiklikele teabekeskustele, suunatud kiirhoiatusteateid või strateegilisi luureteateid või mõlemaid. Sellistes riskiteadetes või strateegilise luureteadetes võidakse teha ettepanekuid reageerimisvõimaluste kohta, mida liikmesriigid võivad oma valmiduse kavandamise ja riikliku reageerimise meetmete raames kaaluda.
5. Liikmesriigid teavitavad ametit kogu nende käsutuses olevast lisateabest, et riski täiendavalt analüüsida ja hinnata, samuti meetmetest, mida on pärast Euroopa narkohoiatussüsteemi kaudu edastatud teadete ja teabe kättesaamist rakendatud või võetud.
6. Amet teeb tihedat koostööd komisjoni ja liikmesriikidega, et soodustada riskidest teavitamise protsessi jaoks vajalikku sidusust.
7. Amet võib laiendada Euroopa narkohoiatussüsteemis osalemise võimalust kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele. Nimetatud osalemine põhineb vastastikkusel ning sisaldab ametis kohaldatavate konfidentsiaalsusmeetmetega samaväärseid konfidentsiaalsusmeetmeid.
8. Amet võib välja töötada hoiatussüsteemi, mille kaudu ta saab otse jõuda inimesteni, kes tarvitavad või võivad tarvitada narkootikume, ja nende poole pöörduda.

Artikkel 14

Narkootikumide lähteained

1. Amet aitab komisjonil narkootikumide lähteainete salakaubanduse ja nende kõrvalesuunamisega seotud arengusuundumusi seirata ning hinnata seda, kas nimekirjas loetletud või loetlemata lähteainete kategooriat on vaja seoses määrusega (EÜ) nr 273/2004 ja määrusega (EÜ) nr 111/2005 nimekirja lisada, nimekirjast kustutada või selles muuta; samuti aitab ta kindlaks teha ja hinnata nende seaduslikku ja ebaseaduslikku kasutamist.
2. Amet koostab omal algatusel või komisjoni taotlusel narkootikumide lähteaineid käsitleva ohuhindamisaruande.

Artikkel 15

Kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgustik

1. Amet loob kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgustiku, mis tegeleb eelkõige kohtuekspertiisi ja toksikoloogiliste uuringutega, mis puudutavad narkootikume ja narkootikumidega seotud kahju.
2. Võrgustik toimib peamiselt foorumina, kus vahetatakse uusi arengusuundi ja suundumusi puudutavaid andmeid ja teavet, korraldatakse koolitusi narkootilise aine kohtuekspertide pädevuse parandamiseks, toetatakse kvaliteeditagamise kavade rakendamist ning toetatakse andmete kogumise ja analüüsimeetodite edasist ühtlustamist.
3. Igal liikmesriigil on õigus määrata oma esindaja kaudu haldusnõukogus võrgustiku riiklikeks esinduslaboriteks kaks laborit, millest üks on spetsialiseerunud kohtuekspertiisile ja teine toksikoloogiale. Amet võib konkreetsete projektide jaoks valida täiendavaid laboreid või eksperte, kes tegelevad eelkõige narkootikume ja narkootikumidega seotud kahju puudutavates kohtuekspertiisi ja toksikoloogilistes uuringutes.
4. Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus on võrgustiku liige ja esindab võrgustikus komisjoni.
5. Võrgustik teeb tihedat koostööd selles valdkonnas tegutsevate olemasolevate võrgustike ja organisatsioonidega. Artiklis 31 osutatud teabevõrku hoitakse kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaborite võrgustiku tööga korrapäraselt kursis.
6. Võrgustikku juhib amet ja aastas toimub vähemalt üks koosolek. Võrgustik võib otsustada luua töörühmi, mille eesistujaks võivad olla võrgustiku liikmed.
7. Võrgustik võimaldab ametile juurdepääsu kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialaboritele, sealhulgas vajaduse korral selleks, et analüüsida uusi psühhoaktiivseid aineid.
8. Vajaduse korral määrab amet võrgustiku edendamiseks kindlaks konkreetsed projektid ja rahastab neid, tuginedes selgetele ja läbipaistvatele reeglitele ja menetlustele, mille amet on eelnevalt kindlaks määranud.
9. Amet loob andmebaasi võrgustiku kogutud või loodud teabe ja andmete salvestamiseks, analüüsimiseks ja kättesaadavaks tegemiseks.

IV PEATÜKK

PÄDEVUSE ARENDAMINE

Artikkel 16

Ennetuskampaaniad

1. Amet kavandab, töötab välja ja edendab kogu liitu hõlmavaid programme ja kampaaniaid, mille eesmärk on ennetada narkootikumidega seotud probleeme ja suurendada teadlikkust nende kahjulikust mõjust.
2. Lõikes 1 osutatud programmid ja kampaaniad peavad olema kooskõlas kohaldatavas ELi narkostrateegias ja narkootikumidealases tegevuskavas sätestatud poliitiliste suunistega. Nendes käsitletakse narkoprobleemi olulisi aspekte, need on suunatud konkreetsetele rühmadele ning neis tuginetakse ameti kogutud tõenditele ja parimale tavale.
3. Amet töötab välja uimastiennetuse kvaliteedistandardid ja edendab nende rakendamist ning pakub või toetab artikli 19 kohast koolitust.
4. Amet abistab liikmesriike oma pädevusvaldkonnas riiklike ennetuskampaaniate väljatöötamisel, sealhulgas selliste ennetusprogrammide väljatöötamisel, mille eesmärk on vähendada narkootikumidega seotud kuritegevust ja ennetada haavatavate isikute ärakasutamist narkootikumiturul.

Artikkel 17

Riiklike programmide akrediteerimine ja sertifitseerimine

1. Kui osaleval riigil ei ole sarnast akrediteerimis- või sertifitseerimisasutust, tagab amet osaleva riigi ametiasutuse või asjaomase kutseorganisatsiooni taotlusel riiklike programmide akrediteerimise ja sertifitseerimise kooskõlas lõikega 3 ette nähtud standardse tegevusprotokolliga.
2. Enne riiklikule programmile akrediteeringu või sertifikaadi andmist hindab amet programmi ja vaeb, kas see on kooskõlas uusimate teaduslike teadmistega ja kas see on osutunud seatud eesmärkide saavutamisel kasulikuks.
3. Amet töötab välja akrediteerimis- ja sertifitseerimismenetluse ja sätestab selle läbipaistval viisil standardses tegevusprotokollis. Ameti haldusnõukogu kiidab standardse tegevusprotokolli ja kõik selle muudatused enne selle kohaldamist heaks.

Lõikes 1 osutatud standardne tegevusprotokoll peaks sisaldama vähemalt järgmist:

- (a) konkreetsed tingimused, mis on seotud ameti akrediteerimis- või sertifitseerimismenetluste läbiviimise suutlikkuse ja vahenditega;
- (b) kriteeriumid, mille alusel riiklikku programmi akrediteerimiseks või sertifitseerimiseks hinnatakse ja mis võimaldavad kontrollida lõikes 2 sätestatud tingimusi; akrediteeritavad või sertifitseeritavad programmid hõlmavad vähemalt ennetamist, ravi, kahju vähendamist ja muid seonduvaid teemasid;
- (c) ametipoolse akrediteerimis- või sertifitseerimisprotsessi üksikasjad, sealhulgas esitatavate dokumentide kindlaksmääramine ja menetluse tähtsajad;

- (d) akrediteerimise või sertifitseerimise piiramise, peatamise või tühistamise tingimused;
- (e) kaebuste lahendamise kord, sealhulgas vajaduse korral õiguskaitsevahendid, mida saab kasutada kaebuste esitamiseks akrediteerimisotsuste peale või nende tegemata jätmise korral.

Artikkel 18

Toetus liikmesriikidele

1. Kui liikmesriik seda taotleb, võib amet toetada liikmesriigi uimastipoliitika sõltumatut hindamist ja tõenduspõhise uimastipoliitika väljatöötamist kooskõlas kohaldatavate liidu strateegiatega.
2. Amet toetab liikmesriike nende riiklike narkostrateegiatega, kvaliteedistandardite ja uuenduslike parimate tavade rakendamisel ning hõlbustab teabevahetust riiklike otsustajate vahel.
3. Poliitika hindamise toetamisel tegutseb amet sõltumatult ja juhindub oma teaduslikest standarditest.

Artikkel 19

Koolitus

Amet teeb oma volituste piires vastavalt tema käsutuses olevatele töötajatele ja eelarvevahenditele ning teiste liidu detsentraliseeritud asutuste ja organitega koordineerides järgmist:

- (a) pakub erikoolitust ja õppekavasid liidule huvi pakkuvates ja tema jaoks asjakohastes valdkondades;
- (b) pakub koolitusvahendeid ja tugisüsteeme, et hõlbustada kogu liitu hõlmavat teadmiste vahetamist;
- (c) abistab liikmesriike koolitus- ja suutlikkuse suurendamise algatuste korraldamisel.

Artikkel 20

Rahvusvaheline koostöö ja tehniline abi

1. Amet teeb järgmist:
 - (a) töötab välja rahvusvahelise koostöö raamistiku, mille haldusnõukogu kinnitab pärast komisjoni heakskiidu saamist ja millest juhendatakse ameti tegevuses rahvusvahelise koostöö valdkonnas;
 - (b) teeb aktiivselt koostööd artiklis 53 osutatud organisatsioonide ja asutustega;
 - (c) toetab liidu parimate tavade ja kasutatavate uurimistulemuste vahetamist ja levitamist rahvusvahelisel tasandil;
 - (d) seirab rahvusvahelistelt asutustelt, riiklikelt ametiasutustelt, teadusuuringute tulemustest ja muudest asjakohastest teabeallikatest saadud teabe seire ja analüüsimise kaudu selliste rahvusvaheliste narkoprobleemide arengusuundumusi, mis võivad ohustada või mõjutada liitu;

- (e) esitab tihedas koostöös komisjoniga andmeid ja analüüse narkootikumiolukorra kohta Euroopas asjakohastel rahvusvahelistel kohtumistel ja tehnilistel foorumitel ning toetab komisjoni ja liikmesriike rahvusvahelistes narkootikumialastes dialoogides;
 - (f) edendab liikmesriikides kogutud või liidust saadud selliste andmete lisamist rahvusvahelistesse narkootikumidega tegelevatesse järelevalve- ja kontrollprogrammidesse, mis käsitlevad narkootikume ja narkomaaniat, iseäranis nendesse, mille on loonud ÜRO ja selle allasutused, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustust edastada teavet narkootikume käsitlevate ÜRO konventsioonide alusel;
 - (g) toetab liikmesriike asjakohase teabe edastamisel ja vajaliku analüüsi esitamisel ÜRO süsteemile, sealhulgas kõigi uute psühhoaktiivsete ainetega seotud asjakohaste andmete esitamisel ÜRO narkootikumide ja kuritegevuse büroole ja Maailma Terviseorganisatsioonile;
 - (h) toetab kolmandaid riike nende uimastipoliitika väljatöötamisel kooskõlas liidu narkostrategiatega põhimõtetega, toetades muu hulgas nende poliitika sõltumatut hindamist.
2. Lõike 1 punktis a osutatud rahvusvahelises koostööraamistikus võetakse arvesse liidu asjakohaseid poliitikadokumente ja arvestatakse narkoprobleemi arengusuundumusi, eelkõige salakaubaveo marsruute ja narkootikumide tootmise piirkondi. Selles sätestatakse koostöö prioriteetsed riigid või piirkonnad ja koostöö peamised oodatavad tulemused. Amet hindab ja vaatab rahvusvahelise koostöö raamistiku korrapäraselt läbi.
 3. Amet annab komisjoni taotlusel ja haldusnõukogu heakskiidul oma oskusteabe edasi kolmandatele riikidele ja osutab neile tehnilist abi.
Tehniline abi keskendub eelkõige riiklike teabekeskuste, riiklike andmekogumissüsteemide ja varajase hoiatamise süsteemide loomisele või tugevdamisele ning aitab seejärel luua ja tugevdada struktuurisidemeid artiklis 8 osutatud varajase hoiatamise süsteemiga ja artiklis 31 osutatud võrguga. Kui kolmas riik seda taotleb, võib amet pakkuda kõnealustele riiklikele asutustele sertifitseerimist.
 4. Koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega toimub artiklite 53 ja 54 kohaselt.

Artikkel 21

Teadusuuringud ja innovatsioon

1. Amet aitab komisjonil ja liikmesriikidel kindlaks määrata peamised uurimisteemad ning koostada ja rakendada artiklis 4 sätestatud üldise ülesande täitmiseks olulise liidu teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud raamprogramme. Kui amet aitab komisjonil kindlaks määrata peamised uurimisteemad ning koostada ja rakendada liidu raamprogrammi, ei saa amet sellest programmist rahalisi vahendeid.
2. Amet jälgib ja toetab ennetavalt artiklis 4 sätestatud üldise ülesande täitmiseks asjakohast teadus- ja innovatsioonitegevust, toetab liikmesriikide seotud tegevust ning viib ellu oma teadus- ja innovatsioonitegevust käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes, sealhulgas töötab välja, koolitab ning testib ja valideerib algoritme

vahendite väljatöötamiseks. Artikli 49 kohaselt edastab amet selliste teadusuuringute tulemused Euroopa Parlamendile, liikmesriikidele ja komisjonile.

3. Amet toetab teadusuuringute ja innovatsiooni tsükli raames ELi sisejulgeoleku innovatsioonikeskuse või seda asendava vahendi meetmeid ja osaleb neis.
4. Amet võib kavandada ja ellu viia katseprojekte, mis on seotud käesoleva määrusega reguleeritud küsimustega.
5. Amet avalikustab teabe oma teadusprojektide, sealhulgas näidisprojektide, kaasatud koostööpartnerite ja projektide eelarve kohta.
6. Amet loob andmebaasi narkootikumidega seotud teadusuuringute programmide salvestamiseks, analüüsimiseks ja kättesaadavaks tegemiseks.

V PEATÜKK

AMETI TÖÖKORRALDUS

Artikkel 22

Haldus- ja juhtimisstruktuur

Ameti haldus- ja juhtimisstruktuur on järgmine:

- (a) haldusnõukogu, kes täidab artiklis 24 sätestatud ülesandeid;
- (b) juhatus, kes täidab artiklis 28 sätestatud ülesandeid;
- (c) tegevdirektor, kes täidab artiklis 29 sätestatud kohustusi;
- (d) teaduskomitee, kes täidab artiklis 30 sätestatud ülesandeid;
- (e) Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Teabevõrk (Reitox) artikli 31 alusel.

Artikkel 23

Haldusnõukogu koosseis

1. Haldusnõukokku kuulub üks hääleõiguslik esindaja igast liikmesriigist ja kaks komisjoni hääleõiguslikku esindajat.
2. Lisaks kuulub haldusnõukokku:
 - (a) üks hääleõiguslik sõltumatu ekspert, kes tunneb narkootikumide valdkonda eriti põhjalikult ning kelle nimetab Euroopa Parlament;
 - (b) üks hääleõiguseta esindaja igast kolmandast riigist, kes on sõlminud liiduga artikli 54 alusel lepingu.
3. Igal haldusnõukogu liikmel on asendusliige. Asendusliige esindab liiget tema puudumise korral.
4. Haldusnõukogu liikmed ja nende asendusliikmed nimetatakse ametisse vastavalt nende teadmiste narkootikumide ja narkomaania valdkonnas, võttes arvesse asjakohaseid juhtimis-, haldus- ja eelarvealaseid oskusi. Kõik haldusnõukogus esindatud osalised püüavad piirata oma esindajate vahetumist, et tagada haldusnõukogu töö järjepidevus. Kõik osalised seavad eesmärgiks naiste ja meeste tasakaalustatud esindatuse haldusnõukogus.

5. Haldusnõukogu võib vaatlejatena kaasata selliste rahvusvaheliste organisatsioonide esindajaid, kellega amet teeb artikli 53 alusel koostööd.
6. Liikmete ja asendusliikmete ametiaeg on neli aastat. Ametiaega võib pikendada.

Artikkel 24

Haldusnõukogu ülesanded

1. Haldusnõukogu:
 - (a) annab ameti tegevusele üldise suuna;
 - (b) võtab vastu artiklis 35 osutatud ühtse programmdokumendi kavandi enne, kui see esitatakse arvamuse saamiseks komisjonile;
 - (c) võtab pärast komisjonilt arvamuse taotlemist ameti ühtse programmdokumendi vastu hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega kooskõlas artikliga 23;
 - (d) võtab hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu ameti aastaeelarve ja täidab muid ameti eelarvega seotud ülesandeid VI peatüki kohaselt;
 - (e) hindab ja võtab hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu ameti iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande ning saadab nii aruande kui ka oma hinnangu iga aasta 1. juuliks Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale. Kõnealune konsolideeritud tegevusaruanne avalikustatakse;
 - (f) võtab artikli 41 alusel vastu ameti suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
 - (g) võtab vastu pettustevastase võitluse strateegia, mis on proportsionaalne pettuste riskiga, võttes arvesse rakendatavate meetmete kulusid ja tulusid;
 - (h) võtab vastu strateegia, mille abil saavutada tõhususe kasv ja koostoime teiste liidu detsentraliseeritud asutuste ja organitega;
 - (i) võtab vastu reeglid oma liikmete ning juhatuse, teaduskomitee ning Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Teabevõrgu (Reitox) liikmete, samuti artiklis 44 osutatud lähetatud riiklike ekspertide ja muude ametiväliste töötajate huvide konfliktide vältimiseks ja lahendamiseks ning avaldab igal aastal oma veebisaidil haldusnõukogu liikmete huvide deklaratsiooni;
 - (j) võtab vastu artikli 17 lõikes 3 osutatud standardse tegevusprotokolli;
 - (k) võtab vastu artikli 20 lõikes 1 osutatud ameti rahvusvahelise koostöö raamistiku ja artikli 20 lõikes 3 osutatud tehnilise abi programmid;
 - (l) kinnitab artikli 32 lõikes 7 osutatud minimaalse kaasrahastamismäära;
 - (m) võtab vajaduste analüüsi põhjal vastu artikli 5 lõikes 8 osutatud kommunikatsiooni- ja levitamiskavad ning ajakohastab neid korrapäraselt;
 - (n) võtab vastu oma töökorra;
 - (o) kasutab kooskõlas lõikega 2 ameti personali suhtes volitusi, mis on antud ametisse nimetavale asutusele ametnike personalieeskirjadega ning

teenistuslepingute sõlmimise pädevust omavale asutusele muude teenistujate teenistustingimustega¹⁹ (edaspidi „ametisse nimetava asutuse volitused“);

- (p) võtab kokkuleppel komisjoniga vastu ametnike personalieeskirjade ja muude teenistujate teenistustingimuste rakenduseeskirjad kooskõlas personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2;
- (q) nimetab ametisse tegevdirektori ja vajaduse korral otsustab tema ametiaja pikendamise või tema ametist tagandamise kooskõlas artikliga 43;
- (r) nimetab vastavalt ametnike personalieeskirjadele ja muude teenistujate teenistustingimustele ametisse peaarvepidaja, kes on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatu;
- (s) nimetab ametisse teaduskomitee liikmed;
- (t) kinnitab ekspertide nimekirja, mida kasutada teaduskomitee laiendamiseks artikli 10 lõike 4 kohaselt;
- (u) tagab piisavate järeelmeetmete võtmise sise- või välisauditi aruannetest ja hindamistest ning komisjoni otsusega 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom²⁰ asutatud Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1939²¹ asutatud Euroopa Prokuratuuri juurdlustest tulenevate järelduste ja soovitude põhjal, nagu on osutatud artiklis 48;
- (v) teeb kõik otsused ameti sisestruktuuri loomise ja vajaduse korral selle muutmise kohta, võttes arvesse ameti tegevusega seotud vajadusi ja lähtudes usaldusväärsest eelarvehaldusest;
- (w) annab loa töökorra kindlaksmääramiseks kooskõlas artikliga 53.

2. Haldusnõukogu võtab kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 vastu otsuse, mis põhineb personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja muude teenistujate teenistustingimuste artiklil 6 ning millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse volitused tegevdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel volituste delegeerimise võib peatada. Tegevdirektor võib need volitused edasi delegeerida.

Erandlike asjaolude korral võib haldusnõukogu teha otsuse ajutiselt peatada tegevdirektorile delegeeritud ja tema poolt edasi delegeeritud ametisse nimetava asutuse volitused ning täita kõnealuseid volitusi ise või delegeerida need ühele oma liikmetest või mõnele töötajale peale tegevdirektori.

Artikkel 25

Haldusnõukogu esimees

1. Haldusnõukogu valib oma hääleõiguslike liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe. Esimees ja aseesimees valitakse haldusnõukogu hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

¹⁹ Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

²⁰ Komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsus 1999/352/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 20).

²¹ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

2. Aseesimees asendab esimeest automaatselt juhul, kui esimehel ei ole võimalik oma kohustusi täita.
3. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg on neli aastat. Nende ametiaega võib pikendada ühe korra. Kui nende liikmesus haldusnõukogus lõpeb nende ametiaja jooksul, lõpeb nende ametiaeg automaatselt samal päeval.
4. Esimehe ja aseesimehe valimise üksikasjalik kord sätestatakse haldusnõukogu töökorras.

Artikkel 26

Haldusnõukogu koosolekud

1. Haldusnõukogu koosolekud kutsuvad kokku esimees.
2. Ameti tegevdirektor osaleb aruteludes hääleõiguseta.
3. Haldusnõukogul on aastas vähemalt üks korraline koosolek. Haldusnõukogu koosolek toimub esimehe algatusel, komisjoni taotlusel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel.
4. Haldusnõukogu võib kutsuda oma koosolekutele vaatlejatena isikuid, kelle seisukoht võib olla huvipakkuv.
5. Haldusnõukogu liikmed võivad vastavalt oma töökorrale kasutada koosolekutel nõustajate või ekspertide abi.
6. Sekretariaaditeenust osutab haldusnõukogule amet.

Artikkel 27

Haldusnõukogu hääletuskord

1. Ilma et see piiraks artikli 24 lõike 1 punktide c ja d, artikli 25 lõike 1, artikli 43 lõike 8 ning artikli 53 lõike 2 kohaldamist, võtab haldusnõukogu otsused vastu oma hääleõiguslike liikmete hääleteenamusega.
2. Igal hääleõiguslikul liikmel on üks hääle. Hääleõigusliku liikme puudumise korral võib tema eest hääletada tema asendusliige.
3. Esimees ja aseesimees osalevad hääletamisel.
4. Tegevdirektor ei osale hääletamisel.
5. Haldusnõukogu töökorras kehtestatakse üksikasjalikum hääletuskord, eelkõige tingimused, mille korral üks liige võib tegutseda teise liikme nimel.

Artikkel 28

Juhatus

1. Juhatus:
 - (a) otsustab artikli 41 kohaselt vastu võetud finantsreeglites ettenähtud küsimustes, mis ei ole käesoleva määrusega haldusnõukogu pädevusse jäetud;
 - (b) tagab piisavate järeelmeetmete võtmise sise- ja välisauditite aruannetest ja hindamistest, samuti OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri juurdlustest tulenevate järelduste ja soovitude põhjal, nagu on osutatud artiklis 48;

- (c) jälgib ja kontrollib haldusnõukogu otsuste rakendamist eesmärgiga tugevdada haldus- ja eelarvejuhtimise järelevalvet, ilma et see piiraks tegevdirektori ülesannete täitmist, nagu need on sätestatud artiklis 29.
2. Kiireloomulistel juhtudel võib juhatus vajaduse korral teha haldusnõukogu asemel teatavaid esialgseid otsuseid, eelkõige haldusküsimustes, sealhulgas ametisse nimetamise volituste delegeerimise peatamise ja eelarveküsimuste kohta.
3. Juhatus koosneb haldusnõukogu esimehest ja aseesimehest, kahest muust haldusnõukogu liikmest, kelle haldusnõukogu valib oma hääleõiguslike liikmete seast, ja kahest komisjoni esindajast haldusnõukogus.
- Haldusnõukogu esimees on ühtlasi juhatuse esimees.
- Tegevdirektor osaleb juhatuse koosolekutel, kuid tal ei ole hääleõigust. Juhatus võib kutsuda oma koosolekutele muid vaatlejaid.
4. Juhatuse liikmete ametiaeg on neli aastat. Juhatuse liikme ametiaeg lõpeb samal ajal tema liikmesuse lõppemisega haldusnõukogus.
5. Juhatusel on aastas vähemalt kaks korralist koosolekut. Lisaks toimuvad juhatuse koosolekud kas selle esimehe algatusel või liikmete taotlusel.
6. Juhatus teeb otsused ühehäälselt. Kui juhatusel ei ole võimalik ühehäälselt otsust teha, edastatakse küsimus lahendamiseks haldusnõukogule.
7. Haldusnõukogu kehtestab juhatuse töökorra, sealhulgas selle liikmete hääletuskorra.

Artikkel 29

Tegevdirektori ülesanded

1. Tegevdirektor vastutab ameti juhtimise eest. Tegevdirektor annab aru haldusnõukogule.
2. Ilma et see piiraks komisjoni, haldusnõukogu ja juhatuse volitusi, täidab tegevdirektor oma ülesandeid sõltumatult ega taotle ega võta vastu juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt.
3. Tegevdirektor annab Euroopa Parlamendile aru oma ülesannete täitmise kohta, kui tal palutakse seda teha. Nõukogu võib kutsuda tegevdirektori oma ülesannete täitmisest aru andma.
4. Tegevdirektor on ameti seaduslik esindaja.
5. Tegevdirektor vastutab ametile pandud ülesannete täitmise eest, nagu neile on osutatud artiklis 5. Eelkõige teeb tegevdirektor järgmist:
- (a) juhib ameti igapäevast tööd;
 - (b) koostab ja viib ellu haldusnõukogu otsuseid;
 - (c) koostab artiklis 35 osutatud ühtse programmdokumendi ja esitab selle pärast komisjoniga konsulteerimist haldusnõukogule;
 - (d) viib ühtse programmdokumendi ellu ja annab haldusnõukogule selle elluviimise kohta aru;
 - (e) koostab ameti iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande ja esitab selle haldusnõukogule hindamiseks ja vastuvõtmiseks;

- (f) teeb haldusnõukogule ettepaneku artikli 32 lõikes 7 osutatud minimaalse kaasrahastamismäära kohta, kui sellist kaasrahastust antakse riiklikele teabekeskustele;
 - (g) teeb komisjonile pärast haldusnõukoguga konsulteerimist ettepaneku lõivude suuruse kohta artikli 37 alusel;
 - (h) koostab sise- või välisauditi aruannete ja hindamiste ning OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri juurdluste järelduste kohaste järeelmeetmete võtmiseks tegevuskava, nagu on osutatud artiklis 48, ning annab kaks korda aastas komisjonile ning korrapäraselt haldusnõukogule ja juhatusele aru tehtud edusammudest;
 - (i) kaitseb liidu finantshuve, kohaldades pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks ennetusmeetmeid, ilma et see piiraks OLAFi juurdluspädevust; tehes tulemuslikke kontrolle, nõudes õigusnormide rikkumise avastamise korral sisse alusetult makstud summad ning kohaldades asjakohasel juhul tulemuslikke, proportsionaalseid ning hoiatavaid haldus-, muu hulgas ka rahalisi karistusi;
 - (j) koostab ameti pettusevastase võitluse ning tõhususe kasvu ja koosmõju strateegiad ning esitab need haldusnõukogule kinnitamiseks;
 - (k) koostab ameti suhtes kohaldatavate finantsreeglite eelnõu;
 - (l) koostab ameti tulude ja kulude eelarvestuse projekti ning täidab asutuse eelarvet.
6. Tegevdirektor otsustab, kas ameti ülesannete tõhusaks ja tulemuslikuks täitmiseks on vaja paigutada ühte või mitmesse liikmesriiki üks või mitu töötajat. Enne kui tegevdirektor otsustab luua kohaliku büroo, peab ta saama komisjonilt, haldusnõukogult ja vastuvõtvalt liikmesriigilt (vastuvõtvatelt liikmesriikidelt) eelneva nõusoleku. Otsuses määratakse täpselt kindlaks kohaliku büroo tegevuse ulatus, et vältida tarbetuid kulusid ja ameti haldusülesannete dubleerimist. Vastuvõtva liikmesriigiga (vastuvõtivate liikmesriikidega) võidakse sõlmida peakorterileping.

Artikkel 30

Teaduskomitee

1. Teaduskomiteesse kuulub kuni 15 teadlast, kelle nimetab haldusnõukogu nende teaduslase kompetentsuse ja sõltumatuse alusel pärast *Euroopa Liidu Teataja*s osalemiskutse avaldamist. Valikumenetlus peab tagama, et teaduskomitee liikmete erialad kataksid kõige asjakohasemad, ameti eesmärkidega seotud teadusvaldkonnad.
2. Teaduskomitee liikmed nimetatakse ametisse isiklikult neljaks aastaks ja neid võib ühe korra ametisse tagasi nimetada.
3. Teaduskomitee liikmed on sõltumatud ja tegutsevad avalikes huvides. Nad ei taotle ega võta vastu juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt.
4. Kui liige ei täida enam sõltumatuse kriteeriume, teavitab ta sellest haldusnõukogu. Teise võimalusena võib haldusnõukogu vähemalt ühe kolmandiku liikmete või komisjoni ettepanekul teatada, et isik ei ole sõltumatu, ja kutsuda asjaomase isiku tagasi. Haldusnõukogu nimetab kooskõlas taval liikmete ametissemääramise menetlusega järelejäanud ametiajaks ametisse uue liikme.

5. Teaduskomitee esitab oma arvamuse kõikidel käesolevas määruses ettenähtud juhtudel või ameti teadustegevust puudutavas küsimuses, mille talle esitab haldusnõukogu või tegevdirektor. Teaduskomitee arvamused avaldatakse ameti veebisaidil.
6. Uue psühhoaktiivse aine või uute psühhoaktiivsete ainete rühmaga kaasnevate riskide hindamiseks võib tegevdirektor teaduskomiteed juhul, kui ta peab seda vajalikuks, teaduskomitee esimehe soovitusel laiendada, kaasates eksperte, kes esindavad uue psühhoaktiivse ainega kaasnevate riskide tasakaalustatud hindamise tagamiseks olulisi teadusvaldkondi. Tegevdirektor määrab need eksperdid ekspertide nimekirjast. Haldusnõukogu kinnitab ekspertide nimekirja iga nelja aasta tagant.
7. Teaduskomitee valib teaduskomitee volituste kehtivuse ajaks esimehe ja aseesimehe. Esimees võib osaleda haldusnõukogu koosolekul vaatlejana.
8. Teaduskomitee kohtub vähemalt üks kord aastas.
9. Teaduskomitee liikmete nimekiri avalikustatakse ja amet ajakohastab seda oma veebilehel.

Artikkel 31

Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Teabevõrk (Reitoxi teabevõrk)

1. Keskuse käsutuses on Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Teabevõrk (Reitoxi teabevõrk). Reitoxi teabevõrk koosneb artikli 32 alusel määratud riiklikest teabekeskustest ja komisjoni kontaktasutusest.
2. Reitoxi teabevõrgul on aastas vähemalt üks korraline koosolek. Koosolekud kutsuvad kokku ja neid juhatab amet. Lisaks tuleb haldusnõukogu kokku oma pressiesindaja kutsel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel.
3. Reitoxi teabevõrk valib oma liikmete seast pressiesindaja ja kuni kolm pressiesindaja asetäitjat. Pressiesindaja esindab Reitoxi teabevõrku ameti ees ja võib osaleda haldusnõukogu koosolekul vaatlejana.

Artikkel 32

Riiklik teabekeskus

1. Iga osalev riik määrab ühe riikliku teabekeskuse, mis luuakse alaliselt ja selgete volitustega riigisiseste õigusaktide või muu samalaadse toimega õigusakti alusel. Riikliku teabekeskuse määramisest ja riikliku teabekeskuse juhi ametisse nimetamisest ning kõigist muudatustest nendes ametissenimetamistes teatab ametile haldusnõukogu liikmesriigi liige.
2. Vastutav riiklik asutus tagab, et riiklikule teabekeskusele usaldatakse artikli 33 lõikes 2 sätestatud ülesanded. Riikliku teabekeskuse juht esindab riiklikku teabekeskust Reitoxi teabevõrgus.
3. Riikliku teabekeskuse juht on riikliku teabekeskuse juhi ülesannete täitmisel sõltumatu vastutava riikliku asutuse juhustest.
4. Riiklik teabekeskus kavandab oma tegevust iga-aastase töökava kaudu.
5. Riikliku teabekeskuse eelarves on üks või mitu eraldi (iga-aastast) eelarverida narkootikumidega seotud seireks ning tal on otsusetegijate piisav toetus ja piisavad vahendid oma ülesannete täitmiseks. Sellega seoses tagab osalev riik riiklikule

teabekeskusele artikli 33 lõikes 2 osutatud volituste ja ülesannet täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid, aga ka piisavad vahendid ja ruumid, et toetada igapäevaseid toiminguid. Kui asutusele, mille juures riiklik teabekeskus tegutseb, pannakse täiendavaid riiklikke ülesandeid ja kohustusi, tehakse kättesaadavaks täiendavad inimressursid ja rahalised vahendid.

6. Riiklik teabekeskus võib saada oma põhikulude rahastamiseks minimaalset kaasrahastamist ameti antava toetuse kaudu, kui need vastavad lõigetes 1–6 sätestatud tingimustele. Kaasrahastamise saamiseks allkirjastab riiklik teabekeskus igal aastal ametiga toetuslepingu. Ettepaneku minimaalse kaasrahastamismäära kohta teeb tegevdirektor, selle kinnitab haldusnõukogu ja see vaadatakse korrapäraselt läbi. Konkreetsetes projektides osalemiseks ja nende elluviimiseks võib amet anda riiklikule teabekeskusele sihtotstarbeliselt täiendavaid rahalisi vahendeid.
7. Riikliku teabekeskuse selles ülesandes sertifitseerib amet kooskõlas artikliga 34.

Artikkel 33

Riiklike teabekeskuste ülesanded

1. Riiklikud teabekeskused on ühenduslüli osalevate riikide ja ameti vahel.
2. Riiklikud teabekeskused teevad vähemalt järgmist:
 - (a) koordineerivad riiklikul tasandil narkootikumidega seotud andmete kogumise ja seirega seotud tegevust;
 - (b) edendavad ja toetavad tõenditel põhinevat otsuste tegemist riigisisel tasandil ning osalevad riiklikku poliitikat puudutavates dialoogides;
 - (c) loovad või toetavad riiklikke koostöösüsteeme uimastipoliitika ja muude asjakohaste poliitikavaldkondade vahel, sealhulgas õiguskaitse/julgeoleku ning tervise-/ ja sotsiaalpoliitika valdkonnas, kaasates eri valdkondade asjaomaseid sidusrühmi;
 - (d) koguvad, analüüsivad ja tõlgendavad objektiivselt riigi tasandil kogu sellist asjakohast teavet, mis puudutab narkootikume, narkomaaniat, narkootikumiturge, narkootikumide pakkumist ja kuritegevusega seotud küsimusi, samuti rakendatud poliitikat ja lahendusi, mida amet vajab artikli 6 järgimiseks. Sellisel viisil ühendavad riiklikud teabekeskused erinevate valdkondade (eelkõige tervise-, õigus- ja õiguskaitse valdkonna) kogemuse ning teevad koostööd uimastipoliitika valdkonnas tegutsevate ekspertide ja asjaomase riigi organisatsioonidega;
 - (e) seiravad narkootikume ja narkootikumide tarvitamist ja esitavad nende kohta aruandeid riiklikele ametiasutustele ning osalevad rahvusvahelistele organisatsioonidele esitatavas aruandluses;
 - (f) toetavad uute epidemioloogiliste andmete allikate väljatöötamist, et edendada õigeaegset aruandlust ainete tarvitamise suundumuste kohta;
 - (g) toetavad sihtotstarbelist ja suunatud andmete kogumist uute tervise- ja julgeolekuohtude kohta;
 - (h) esitavad ametile teavet selliste olemasolevate psühhoaktiivsete ainete või uute psühhoaktiivsete ainete kombinatsioonide tarvitamise uutest suundumustest, mis kujutavad endast võimalikku ohtu rahvatervisele, ning teavet võimalike rahvatervisega seonduvate meetmete kohta;

- (i) aitavad kaasa peamiste epidemioloogiliste näitajate ja muude asjakohaste andmekogumite (sealhulgas nende rakendamise suuniste) väljatöötamisele, et saada Euroopa Liidu tasandil usaldusväärset ja võrreldavat teavet, kooskõlas artikliga 6;
 - (j) edendavad rahvusvaheliselt kokkulepitud andmekogumisprotokollide ja -standardite kasutamist, et seirata narkootikume ja narkootikumide tarvitamist riigis;
 - (k) esitavad ametile ja riiklikele sidusrühmadele, sealhulgas riiklikele otsustajatele, iga-aastase tegevusaruande;
 - (l) koostavad narkootikumidega seotud riiklike teabeallikate ajakohastatud loetelu;
 - (m) korraldavad sisend- või väljundandmete vastastikust hindamist ja muid kvaliteedi tagamise mehhanisme ning kohaldavad kvaliteedikontrolli, et tagada saadud andmete ja teabe usaldusväärsus;
 - (n) hindavad oma riigisiseste sidusrühmade, eelkõige riiklike otsustajate teabevajadusi, ning
 - (o) viivad ellu kommunikatsioonistrateegiat või muid tegevusi, et tutvustada teavet spetsialistidele või üldsusele.
3. Riiklikul teabekeskusel on õigus koguda teistelt riiklikelt ametiasutustelt, organitelt, ametitelt ja organisatsioonidelt kogu teabe, mida ta vajab oma ülesannete täitmiseks kooskõlas lõikega 2. Riiklikul teabekeskusel on sellise teabe kogumiseks ulatuslik riiklike partnerite ja andmetarnijate võrgustik.

Artikkel 34

Riiklike teabekeskuste sertifitseerimismenetlus

1. Hiljemalt [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] taotleb iga riiklik teabekeskus ametilt sertifitseerimist.
2. Amet sertifitseerib iga riikliku teabekeskuse riikliku teabekeskuse ülesannetes, kui see vastab artiklis 32 kehtestatud nõuetele ja talle on usaldatud artiklis 33 sätestatud ülesannete täitmine.

Sertifitseerimine ei peaks hõlmata selle asutuse ülesandeid, mille juures riigi teabekeskus tegutseb, ega selle asutuse üldist struktuuri, mille koosseisu riiklik teabekeskus kuulub.
3. Riiklik teabekeskus esitab ametile kogu asjakohase teabe, et tõendada artiklite 32 ja 33 järgimist. Vajaduse korral külastab amet riiklikku teabekeskust.
4. Kui riiklik teabekeskus ei täida artiklis 32 sätestatud nõudeid või talle ei ole usaldatud artiklis 33 sätestatud ülesannete täitmist, esitab amet riiklikule teabekeskusele soovitusete loetelu ja sertifitseerib riikliku teabekeskuse pärast uuestihindamist alles siis, kui neid soovitusi on järgitud.

VI PEATÜKK

FINANTSSÄTTED

Artikkel 35

Ühtne programmdokument

1. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori esitatud kavandi põhjal pärast konsulteerimist teaduskomiteega ja komisjoni arvamust arvestades, ning kui tegemist on mitmeaastase programmiga, siis pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist, iga aasta 15. detsembriks vastu ühtse programmdokumendi kavandi, mis sisaldab mitmeaastast ja iga-aastast programmi ning kõiki komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/715²² artiklis 32 loetletud dokumente. Ta edastab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile järgmise aasta 31. jaanuariks.

Ühtne programmdokument jõustub pärast üldeelarve lõplikku kinnitamist ja vajaduse korral kohandatakse seda vastavalt eelarvele.

2. Iga-aastane tööprogramm peab sisaldama üksikasjalikke eesmärke ja oodatavaid tulemusi, sealhulgas tulemusnäitajaid. Samuti peab see sisaldama rahastatavate tegevuste kirjeldust koos igale neist eraldatavate rahaliste vahendite ja inimressurssidega vastavalt tegevuspõhise eelarvestamise ja juhtimise põhimõtetele. Iga-aastane tööprogramm peab olema kooskõlas lõikes 4 osutatud mitmeaastase tööprogrammiga. Selles tuuakse selgelt välja eelmise eelarveaastaga võrreldes lisatud, muudetud ja välja jäetud ülesanded.

Iga-aastane või mitmeaastane programm sisaldab teavet artiklis 20 osutatud rahvusvahelise koostöö raamistiku rakendamise ja selle strateegiaga seotud meetmete kohta.

3. Kui ametile antakse mõni uus ülesanne, muudab haldusnõukogu vastuvõetud iga-aastast tööprogrammi.

Iga-aastase tööprogrammi olulised muudatused võetakse vastu sama korra kohaselt nagu algne iga-aastane tööprogramm. Haldusnõukogu võib delegeerida tegevdirektorile õiguse teha iga-aastases tööprogrammis vähetähtsaid muudatusi.

4. Mitmeaastases tööprogrammis esitatakse üldine strateegiline programm, sealhulgas eesmärgid, oodatavad tulemused ja tulemusnäitajad. Selles kavandatakse ka vahendite eraldamine, sealhulgas mitmeaastane eelarve ja personal.

Vahendite eraldamise programmi ajakohastatakse igal aastal. Strateegilist programmi ajakohastatakse, kui selle järele on vajadus ja eriti selleks, et võtta arvesse artiklis 51 osutatud hindamise tulemusi.

5. Mitmeaastased ja iga-aastased tööprogrammid koostatakse kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2019/715 artikliga 32.

Artikkel 36

Eelarve

1. Igaks eelarveaastaks, mis ühtib kalendriaastaga, koostatakse ameti kõikide tulude ja kulude eelarvestus, mis esitatakse ameti eelarves.
2. Ameti eelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.

²² Komisjoni 18. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 2019/715 raamfinantsmääruse kohta asutustele, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel ning millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 70 (ELT L 122, 10.5.2019, lk 1).

3. Ilma et see piiraks muid sissetulekuallikaid, koosnevad ameti tulud järgmistest vahenditest:
 - (a) liidu toetus, mis on kantud Euroopa Liidu üldeelarvesse;
 - (b) liikmesriikide vabatahtlik rahaline osalus;
 - (c) artikli 37 kohaselt osutatud teenuste eest tasutud lõivud ning
 - (d) vastavalt artiklites 53 ja 54 osutatud organisatsioonide ja asutuste ning kolmandate riikide rahalised toetused.
4. Ameti kulud hõlmavad personali töötasusid, haldus- ja taristukulusid ning tegevuskulusid. Tegevuskulud võivad hõlmata riiklike teabekeskuste toetamisega seotud kulusid, nagu on osutatud artikli 32 lõikes 7.

Artikkel 37

Lõivud

1. Amet võib lõivustada järgmise:
 - (a) kooolitusprogrammid;
 - (b) teatavad liikmesriikidele mõeldud toetusmeetmed, mida ei ole peetud prioriteetseks, kuid mille elluviimine võiks olla kasulik, kui neid toetatakse riiklikest vahenditest;
 - (c) kolmandatele riikidele mõeldud suutlikkuse suurendamise programmid, mida liidu eraldiseisev sihtotstarbeline rahastamine ei kata;
 - (d) artikli 20 lõike 3 kohane kolmandates riikides asutatud riiklike asutuste sertifitseerimine;
 - (e) muud teenused, mis kuuluvad tema pädevusse ja mida osutatakse osaleva riigi taotlusel ja mis nõuavad ressursside investeerimist riikliku tegevuse toetuseks.
2. Ameti haldusnõukogu määrab tegevdirektori ettepanekul kindlaks lõivude suuruse ja nende tasumise viisi.
3. Lõivud peavad olema proportsionaalsed vastavate kulutõhusalt osutatud teenuste maksumusega ja nende maksumuse katmiseks piisavad. Lõivud kehtestatakse tasemel, mis tagab, et need ei oleks diskrimineerivad ega tekitaks sidusrühmadele põhjendamatut finants- või halduskoormust.
4. Lõivud tuleks kehtestada selliselt, et eelarves välditaks puudujäägi või olulise ülejäägi tekkimist. Kui lõivustatud teenuste osutamise tulemusel tekib eelarves pidevalt oluline ülejääk, tuleb lõivude või liidu toetuse suurus kohustulikus korras läbi vaadata. Kui lõivustatud teenuste osutamisega seoses tekib oluline puudujääk, tuleb lõivude suurus kohustulikus korras läbi vaadata.

Artikkel 38

Eelarve koostamine

1. Tegevdirektor koostab igal aastal ameti järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti, mis sisaldab ametikohtade loetelu, ning edastab selle haldusnõukogule.

2. Kõnealuse projekti põhjal võtab haldusnõukogu vastu ameti järgmise eelarveaasta tulude ja kulude esialgse eelarvestuse projekti.
3. Ameti tulude ja kulude esialgne eelarvestuse projekt esitatakse komisjonile iga aasta 31. jaanuariks. Haldusnõukogu esitab eelarvestuse lõpliku projekti komisjonile 31. märtsiks.
4. Komisjon esitab eelarvestuse eelarvepädevatele institutsioonidele koos Euroopa Liidu üldeelarve projektiga.
5. Kõnealuse eelarvestuse alusel kannab komisjon liidu üldeelarve projekti arvestuslikud summad, mida ta peab ametikohtade loetelu põhjal vajalikuks, ja üldeelarvest makstava toetuse suuruse ning esitab üldeelarve kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 313 ja 314 eelarvepädevatele institutsioonidele.
6. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad ameti toetuseks kasutatavad assigneeringud.
7. Eelarvepädevad institutsioonid võtavad vastu ameti ametikohtade loetelu.
8. Ameti eelarve võtab vastu haldusnõukogu oma hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega. See on lõplik pärast Euroopa Liidu üldeelarve vastuvõtmist. Vajaduse korral tehakse selles vastavad kohandused.
9. Hoonetega seotud kõikide selliste projektide suhtes, mis võivad märkimisväärselt mõjutada asutuse eelarvet, kohaldatakse delegeeritud määrust (EL) nr 2019/715²³.

Artikkel 39

Eelarve täitmine

1. Ameti eelarvet täidab tegevdirektor.
2. Tegevdirektor edastab igal aastal eelarvepädevatele institutsioonidele kogu artikli 51 kohase hindamismenetluse seisukohast asjakohase teabe.

Artikkel 40

Raamatupidamisaruanded ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine

1. Ameti peaarvepidaja esitab järgmise eelarveaasta 1. märtsiks komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikoja esialgse raamatupidamise aastaaruande.
2. Amet esitab järgmise eelarveaasta 31. märtsiks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikoja eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande.
3. Komisjoni peaarvepidaja edastab järgmise eelarveaasta 31. märtsiks kontrollikoja komisjoni raamatupidamisaruannetega konsolideeritud ameti esialgse raamatupidamise aastaaruande.
4. Pärast seda, kui tegevdirektor on saanud finantsmääruse²⁴ artikli 246 kohaselt kontrollikoja märkused asutuse esialgse raamatupidamisaruande kohta, koostab

²³ ELT L 122, 10.5.2019, lk 1.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

tegevdirektor omal vastutusel asutuse lõpliku aruande ja esitab selle haldusnõukogule arvamuse saamiseks.

5. Haldusnõukogu esitab oma arvamuse ameti lõpliku raamatupidamise aastaaruande kohta.
6. Peaarvepidaja edastab igale eelarveaastale järgnevas 1. juuliks lõpliku raamatupidamisaruande ja haldusnõukogu arvamuse Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.
7. Lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* järgmise aasta 15. novembriks.
8. Tegevdirektor saadab kontrollikojale vastuse tema tähelepanekute kohta 30. septembriks. Tegevdirektor saadab selle vastuse ka haldusnõukogule.
9. Tegevdirektor esitab taotluse korral Euroopa Parlamendile finantsmääruse artikli 261 lõike 3 kohaselt kogu teabe, mida on vaja kõnealust eelarveaastat käsitleva eelarve täitmise aruande kinnitamisemenetluse tõrgeteta rakendamiseks.
10. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse teinud nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament enne $n + 2$ aasta 15. maid heakskiidu tegevdirektori tegevusele aasta n eelarve täitmisel.

Artikkel 41

Finantsreeglid

Ameti suhtes kohaldatavad finantsreeglid võtab vastu haldusnõukogu pärast konsulteerimist komisjoniga. Need ei või lahkne da delegeeritud määrusest (EL) 2019/715, välja arvatud juhul, kui see on ameti toimimiseks tingimata vajalik ja komisjon on selleks andnud eelneva loa.

VII PEATÜKK

PERSONAL

Artikkel 42

Üldsätted

1. Asutuse personali suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi ning nende personalieeskirjade ja muude teenistujate teenistustingimuste jõustamiseks liidu institutsioonide kokkuleppel vastu võetud eeskirju.
2. Artiklis 54 osutatud lepingute sõlmimise järgselt järgib amet töötajate kolmandatest riikidest töölevõtmisel igal juhul lõikes 1 osutatud personalieeskirjade ja teenistustingimustega.

Artikkel 43

Tegevdirektor

1. Tegevdirektor võetakse tööle ameti ajutise teenistujana Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punkti a kohaselt.
2. Tegevdirektori nimetab ametisse haldusnõukogu komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast pärast avatud ja läbipaistvat valikumenetlust.

3. Tegevdirektoriga lepingu sõlmimisel esindab ametit haldusnõukogu esimees.
4. Tegevdirektori ametiaeg on viis aastat. Selle aja lõpuks teeb komisjon hindamise, milles võetakse arvesse tegevdirektori tegevusele antud hinnangut ning ameti edasisi ülesandeid ja probleeme.
5. Komisjoni ettepanekul, milles võetakse arvesse lõikes 4 osutatud hinnangut, võib haldusnõukogu pikendada tegevdirektori ametiaega üks kord kuni viie aasta võrra.
6. Tegevdirektor, kelle ametiaega on pikendatud, ei tohi ametiaja koguperioodi lõppedes sama ametikoha valikumenetluses osaleda.
7. Tegevdirektori võib ametist tagandada üksnes otsusega, mille haldusnõukogu teeb komisjoni ettepaneku alusel.
8. Tegevdirektori ametisse nimetamise, ametiaja pikendamise ja ametist tagandamise otsused teeb haldusnõukogu hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

Artikkel 44

Lähetatud riiklikud eksperdid ja muud töötajad

1. Amet võib kasutada lähetatud riiklikke eksperte või muid ametiväliseid töötajaid. Selliste töötajate suhtes ei kohaldata personalieeskirju ega muude teenistujate teenistustingimusi.
2. Haldusnõukogu võtab vastu otsuse, milles sätestatakse reeglid riiklike ekspertide ametisse lähetamise kohta.

VIII PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 45

Privileegid ja immuuniteedid

Ameti ja selle personali suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokoll.

Artikkel 46

Keelte kasutamine

Ametile kohaldatakse nõukogu määrust nr 1²⁵.

Artikkel 47

Läbipaistvus

1. Ameti valduses olevate dokumentide suhtes kehtib määrus (EÜ) nr 1049/2001.
2. Amet kohaldab isikuandmete töötlemise suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 2018/1725²⁶.

²⁵ Nõukogu määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

3. Haldusnõukogu võtab kuue kuu jooksul alates oma esimese koosoleku kuupäevast pärast käesoleva määruse kohaldamise algust, nagu on osutatud artikli 63 teises lõigus, vastu meetmed, mida amet võtab määruse (EL) 2018/1725 kohaldamiseks, sealhulgas meetmed, mis käsitlevad ameti andmekaitseametniku nimetamist. Meetmed kehtestatakse pärast Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteerimist.

Artikkel 48

Pettustevastane võitlus

1. Pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevusega võitlemiseks kohaldatakse ameti suhtes määrust (EL, Euratom) nr 883/2013²⁷.
2. Amet ühineb 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb OLAFi sisejuurdlust, kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest, ja võtab vastu kõigi ameti töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted, kasutades kõnealuse kokkuleppe lisas esitatud vormi.
3. Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda amet on rahastanud liidu vahenditest.
4. OLAF ja Euroopa Prokuratuur võivad määruks (EL, Euratom) nr 883/2013 ja määruks (Euratom, EÜ) nr 2185/96²⁸ sätestatud korra kohaselt teostada uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas seoses ameti rahastatud toetuse või lepinguga on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.
5. Ilma et see piiraks lõigete 1–4 kohaldamist, sisaldavad ameti ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide vahelised koostöölepingud, nagu on osutatud artiklites 53 ja 54, ameti lepingud, toetuslepingud ja -otsused sätteid, mis annavad kontrollikojale ja OLAFile sõnaselgelt õiguse teha oma pädevuse piires selliseid auditeid ja uurimisi.

Artikkel 49

Salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitse

1. Amet võtab vastu julgeolekunormid, mis on samaväärsed komisjoni julgeolekunormidega, mis käsitlevad Euroopa Liidu salastatud teabe ja tundliku, kuid salastamata teabe kaitset ning mis on sätestatud komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443²⁹ ja 2015/444³⁰. Ameti julgeolekunormid hõlmavad muu hulgas sätteid sellise teabe vahetamise, töötlemise ja säilitamise kohta.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusti ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

²⁸ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

²⁹ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

2. Amet võib vahetada salastatud teavet üksnes kolmanda riigi asjaomaste asutustega või rahvusvahelise organisatsiooniga või jagada ELi salastatud teavet teise liidu asutusega halduskokkulepete raames. Iga selline halduskokkulepe eeldab haldusnõukogu luba pärast konsulteerimist komisjoniga. Sellise halduskokkuleppe puudumise korral teeb tegevdirektor pärast komisjoniga konsulteerimist otsuse ELi salastatud teabe erakorraliseks vajaduspõhiseks avaldamiseks kõnealustele asutustele.

Artikkel 50

Vastutus

1. Ameti lepingulist vastutust reguleerib vastava lepingu suhtes kohaldatav õigus.
2. Ameti sõlmitud lepingus sisalduva vahekohtuklausli alusel kohtuotsuste tegemine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.
3. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab amet vastavalt liikmesriikide õiguse ühistele üldpõhimõtetele kahju, mida tema osakonnad või töötajad on oma ülesannete täitmisel tekitanud.
4. Lõikes 3 osutatud kahju hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.
5. Ameti töötajate isiklik vastutus ameti ees on reguleeritud nende suhtes kohaldatavate personalieeskirjade või muude teenistujate teenistustingimuste sätetega.

Artikkel 51

Hindamine ja läbivaatamine

1. Hiljemalt *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast artiklis 63 osutatud kuupäeva]* ja seejärel iga viie aasta tagant hindab komisjon oma suuniste alusel ameti töötulemusi seoses tema eesmärkide, volituste, ülesannete ja asukohaga. Hindamise käigus käsitletakse eelkõige võimalikku vajadust muuta ameti volitusi ja võimaliku muutmise finantsmõju.
2. Iga teise hindamise käigus vaetakse ka ameti saavutatud tulemusi, arvestades tema eesmäärke, volitusi ja ülesandeid, sealhulgas seda, kas ameti tegevuse jätkamine on neid eesmäärke, volitusi ja ülesandeid silmas pidades endiselt põhjendatud.
3. Komisjon esitab hindamistulemused Euroopa Parlamendile, nõukogule ja haldusnõukogule. Hindamise tulemused avalikustatakse.

Artikkel 52

Haldusuurimine

Ameti tegevust uurib kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 228 Euroopa Ombudsman.

Artikkel 53

Koostöö teiste organisatsioonide ja asutustega

³⁰ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

1. Amet otsib aktiivselt koostöövõimalusi käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude, eelkõige liidu, riiklike ja valitsusväliste asutustega ja tehniliste asutustega, nende organitega sõlmitud töökorra raames kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepinguga ja nende asutuste pädevust käsitlevate sätetega. See töökord ei hõlma salastatud teabe vahetamist.
2. Sellise töökorra võtab haldusnõukogu vastu tegevdirectori esitatud kavandi alusel pärast komisjonilt eelnevalt heakskiidu saamist. Kui komisjon ei ole nimetatud töökorraga nõus, võtab haldusnõukogu selle vastu hääleõiguslike liikmete kolmeneljandikulise häälteenamusega.
3. Kehtivat töökorda puudutavad muudatused, mis on oma ulatuse poolest piiratud ega muuda töökorra üldist ulatust ega eesmärki, või tehnilised töökorraldused teiste tehniliste asutustega võtab vastu haldusnõukogu tegevdirectori esitatud kavandi alusel ja pärast komisjoni eelnevat teavitamist.

Artikkel 54

Koostöö kolmandate riikidega

1. Amet on oma töös osalemiseks avatud nendele kolmandatele riikidele, kes on sõlminud liiduga vastavad lepingud.
2. Lõikes 1 osutatud lepingute asjakohaste sätete alusel töötatakse välja kord, milles täpsustatakse eelkõige asjaomaste kolmandate riikide ameti töös osalemise olemust, ulatust ja viisi, sealhulgas sätteid, mis käsitlevad ameti esitatud algatustes osalemist, rahalist osalust ja töötajaid.

Personaliküsimustes peab kõnealune töökord olema igal juhul kooskõlas personalieeskirjadega.

Artikkel 55

Konsulteerimine kodanikuühiskonna organisatsioonidega

Amet peab tihedat dialoogi asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kes tegutsevad käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades riiklikul, liidu või rahvusvahelisel tasandil.

Artikkel 56

Peakorterileping ja tegutsemistingimused

1. Vajalikud kokkulepped, milles käsitletakse ametile asukohaliikmesriigis antavaid ruume ja selle liikmesriigi pakutavaid vahendeid ning asukohaliikmesriigis tegevdirectori, haldusnõukogu liikmete, ameti töötajate ja nende pereliikmete suhtes kohaldatavaid erinorme, sätestatakse ameti ja selle liikmesriigi vahelises peakorterit käsitlevas lepingus, kus peakorter asub.
2. Ameti asukohaliikmesriik tagab võimalikult head tingimused ameti sujuvaks ja tõhusaks toimimiseks, sealhulgas Euroopale orienteeritud mitmekeelse koolihariduse ning asjakohase transpordiühenduse.

Artikkel 57

Õigusjärglus

1. Käesoleva määrusega asutatud amet on õigusjärglane kõikide lepingute, kohustuste ja varade osas, mille määrusega (EÜ) nr 1920/2006 asutatud Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus on sõlminud, mis temal lasuvad või mis on tema omandatud.
2. Käesolev määrus ei mõjuta enne *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]* määrusega (EÜ) nr 1920/2006 asutatud Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse sõlmitud lepingute ja kokkulepete õigusjõudu.

Artikkel 58

Haldusnõukogu puudutav üleminekukorraldus

1. Määrusega (EÜ) nr 1920/2006 asutatud Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse haldusnõukogu jätkab oma tööd ja toimimist määruse (EÜ) nr 1920/2006 ja selle määruse alusel kehtestatud normide alusel, kuni kõik haldusnõukogu esindajad on kooskõlas käesoleva määruse artikliga 23 ametisse nimetatud.
2. Liikmesriigid teatavad *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 9 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]* komisjonile nende isikute nimed, kelle nad on nimetanud kooskõlas artikliga 23 haldusnõukogu liikmeteks ja asendusliikmeteks.
3. Artikli 23 kohaselt moodustatud haldusnõukogu esimene koosolek toimub ühe kuu jooksul alates käesoleva määruse kohaldamise algusest. Siis võib ta võtta vastu oma töökorra.

Artikkel 59

Tegevdirektorit puudutav üleminekukorraldus

1. Määruse (EÜ) nr 1920/2006 artikli 11 alusel Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse ametisse nimetatud tegevdirektorile antakse tema ametiaja lõpuni käesoleva määruse artiklis 29 sätestatud ameti tegevdirektori ülesanded. Temaga sõlmitud lepingu muud tingimused ei muutu.

Kui ametiaeg lõpeb käesoleva määruse jõustumise kuupäeva ja selle kohaldamise kuupäeva vahel ning kui seda ametiaega ei ole määruse (EÜ) nr 1920/2006 alusel juba pikendatud, pikendatakse seda automaatselt kuni *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]*.
2. Kui määruse (EÜ) nr 1920/2006 artikli 11 alusel ametisse nimetatud tegevdirektor ei soovi või ei saa lõike 1 kohaselt tegutseda, määrab artikli 23 kohane haldusnõukogu tegevdirektori kohusetäitja, kes täidab tegevdirektorile määratud ülesandeid kõige rohkem 18 kuu jooksul kuni artikli 43 lõikes 2 osutatud isik on ametisse määratud.

Artikkel 60

Riiklikke teabekeskusi puudutav üleminekukorraldus

Haldusnõukogu liige teatab *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 11 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist]* ametile asutuse nime, mis on määratud artikli 32 lõike 1 kohaselt riiklikuks teabekeskuseks, ja riikliku teabekeskuse juhi nime. Seda võib teha e-kirjaga, milles kinnitatakse kehtiva olukorra säilitamist.

Artikkel 61

Eelarvet käsitlevad üleminekusätted

Määruse (EÜ) nr 1920/2006 artikli 14 alusel heaks kiidetud eelarvete täitmisele heakskiidu andmise menetlust rakendatakse kooskõlas nimetatud määruse artiklis 15 kehtestatud reeglitega.

Artikkel 62

Määruse (EÜ) nr 1920/2006 kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 1920/2006 tunnistatakse kehtetuks alates [väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist].
Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.
2. Haldusnõukogu poolt määruse (EÜ) nr 1920/2006 alusel vastu võetud sise-eeskirjad ja meetmed jäävad jõusse pärast [*väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*], kui haldusnõukogu ei otsusta käesoleva määruse kohaldamisel teisiti.

Artikkel 63

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [*väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist*].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu Narkootikumiameti kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Poliitikavaldkond: siseasjad

Tegevusala: julgeolek

12 10 03: Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA)

1.3. Ettepanek käsitleb:

☐ uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁷⁴

☒ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

Asutamismääruse sihipärase läbivaatamise üldeesmärk on tagada, et ametil on asjakohased vahendid, et tegeleda narkootikumide põhjustatud praeguste ja tulevaste probleemidega ELis, võimaldades ametil võtta tulemuslikke meetmeid liikmesriikide jõupingutuste toetamiseks selles valdkonnas.

EMCDDA tegevus viitab usaldusväärsele finantsjuhtimisele, sest amet on seni poliitikat suurepäraselt rakendanud: igal aastal on täidetud 99,9 % eelarvest, tehes seda täielikult kooskõlas seaduslikkuse ja korrektsuse nõuetega. Ameti haldamise ja juhtimise eest vastutavad isikud ja asutused saavad igal aastal korrektse välisauditi aruande. Vastutava asutuse aruandluse ja resolutsioonidega antakse igal aastal juhtkonnale heakskiit ameti eelarve täitmiseks, mis kinnitab ameti järjepidevalt head tulemuslikkust selle praeguste volituste raames.

Ebaseaduslikud uimastid on keerukas julgeoleku- ja terviseprobleem, mis mõjutab miljoneid inimesi nii ELis kui ka kogu maailmas. Olukord halveneb ning ELi toodava kokaiini ja heroini kogused on suuremad kui kunagi varem. Samuti kasvab bensodiasepiinide tarvitamine, mis võib viidata nende ainete kergele kättesaadavusele, soodsale hinnale ja pandeemiast tingitud vaimse tervise probleemide kasvule.

Uimasteid, eelkõige sünteetilisi uimasteid (amfetamiinid ja *ecstasy*) toodetakse ELi liikmesriikide territooriumil nii sisetarbimiseks kui ka ekspordiks. Uimastituru hinnanguline minimaalne jaeväärtus on 30 miljardit eurot aastas, see on ELis jätkuvalt suurim kuritegelik turg ja suur sissetulekuallikas organiseeritud kuritegelikele rühmitustele.

Komisjon viis 2019. aastal ellu ameti hindamise⁷⁵. Ta järeldas, et tänapäeva narkoprobleemi keerukus ja ameti asutamismäärus lähevad aina rohkem lahku⁷⁶. Seetõttu ei vasta ameti

⁷⁴

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

praegused volitused vajalikele ülesannetele, sest tal ei ole piisavaid vahendeid, et tegeleda tulemuslikult nõuetega, mida talle tema peamised sidusrühmad esitavad. Ameti vahendeid ei ole täiendatud peale hiljutise automaatse 2 % võrra korrigeerimise ja ühekordse lisarahastuse 2020. aasta eelarves vastavalt kriitilistest välistest muutujatest tingitud asjakohastele õiguslikele/lepingulistele kohustustele. Töötajate arv on olnud stabiilne.

Selliste suundumuste tõttu tuleb võtta tulemuslikke ELi tasandi meetmeid. Strateegiline raamistik on sätestatud ELi narkostrategias (2021–2025) ja ELi uimastitevastase võitluse tegevuskavas (2021–2025). Strateegias kutsutakse komisjoni üles „esitama võimalikult kiiresti ettepanek EMCDDA volituste läbivaatamise kohta, tagamaks et keskusel oleks tugevam roll uimastiprobleemiga seotud praeguste ja tulevaste väljakutsete lahendamisel“. Käesoleva ettepanekuga kavatsetakse see nõue täita, ajakohastades praegusi volitusi allpool esitatud viisil.

Praegused volitused		Läbivaadatud volituste erieesmärgid
– Olemasolevate andmete kogumine ja analüüs – Andmevõrdlusmeetodite täiustamine – Andmete levitamine	>>	3) Virtuaalse kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialabori loomine 4) REITOXi riiklike teabekeskuste tugevdatud roll
– Koostöö Euroopa ja rahvusvaheliste asutuste ja organisatsioonidega ning kolmandate riikidega	>>	7) Rahvusvahelise mõõtmeläbivaatamine
– Teavitamiskohustused	>>	5) Suuremad pädevused teavitamiskampaaniate korraldamiseks ja riskist teatamiseks

1.4.2. Erieesmärgid

Komisjon sätestab seitsme erieesmärgi määratlemisega sekkumisloogika kooskõlas ELi üksuste eelarvestamise põhimõtetega. Käesolev seadusandlik finantsselgitus tähistab usaldusväärset finantsjuhtimist, sest selles esitatakse täiendavate vahendite hoolika uurimise tulemus eesmärgiga laiendada ameti tegevuse ulatust.

1. Mitme uimasti koostarvitamise probleemide laiem käsitlemine

Enam kui ühe tarvitatava psühhoaktiivse aine või aineliigi koosmõjust tulenevad probleemid on suurenenud, mistõttu on vaja asjakohast poliitikat ja reageerimist. Nende probleemide hulka kuulub suurenenud tervise- ja sotsiaalprobleemide oht, mis võib tekkida, kui psühhoaktiivseid aineid tarvitatakse koos ebaseaduslike uimastitega samal ajal või järjest lühikese perioodi jooksul. Samamoodi on tähtis käsitleda olukordi, kus eri aineid toodetakse või müüakse koos, ning vaadelda uimastitarvitamise ja sõltuvuste ühiseid põhjuseid ning tagajärgi mitut ainet terviklikult käsitlevate parimate tavade seirele ja vahetamisele. Seega soovitakse käesoleva erieesmärgiga ameti tegevusulatust laiendada, et hõlmata muudel ainetel põhinevaid sõltuvusi, kui neid aineid tarvitatakse koos

⁷⁵ EMCDDA neljas hindamine, vt COM(2019) 228.

⁷⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1920/2006 Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse kohta (uuesti sõnastatud).

ebaseaduslike uimastitega. Ühtlasi peaks läbivaatamisega leidma mitme uimasti koostarvitamise parema määratluse ning see eeldab, et riiklikud teabekeskused annavad ametile asjakohaselt aru, sealhulgas asjakohaseid andmeid.

2. Suurendatud ohuhindamise suutlikkus

Eesmärk on tugevdada ameti seire- ja ohuhindamise suutlikkust ning selle võimet reageerida uutele probleemidele. Ka võimaldab läbivaatamine ametil liikmesriike rohkem toetada.

3. Virtuaalse kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialabori loomine

Eesmärk on luua virtuaallabor, s.o kohtuekspertiisi- ja toksikoloogiaanalüüsis osalevate teadlaste ja laborite erivõrgustik. Ametil oleks jätkuvalt vaja piisavat labori- ja teadusuuringutealast pädevust ja kogemust, et virtuaallabori tööd juhtida. Ametis kombineeritaks juba olemasolevate riiklike laborite võrgustik pädevuskeskusega, et tagada ametile kogu kohtuekspertiisi alase ja toksikoloogiatega kättesaadavus.

4. REITOXi⁷⁷ riiklike teabekeskuste tugevdatud roll

Reitoxi võrgustiku roll on praegu sätestatud asutamismääruse artiklis 5. Tegemist on ameti ja osalevate riikide vahelise kasutajaliidesega. Reitoxi riiklikud teabekeskused ühendavad uimastite ja uimastisõltuvusega ning kohaldatavate lahenduste ja poliitikaga seotud põhiandmeid. See on aluseks ameti kasutatavatele põhinäitajatele ja -andmetele. Reitoxi võrgustik on ametile peamine teabeallikas. Reitoxi riiklikel teabekeskustel on aga vahel suuri probleeme seoses õiguslike volituste ning inimressursside ja rahaliste vahenditega, mis mõjutab esitatud andmete kvaliteeti ja ajastust. Seetõttu on eesmärk võimaldada riiklikel teabekeskustel koguda ja esitada ametile asjakohaseid andmeid. Läbivaadatud asutamismäärusega sätestatakse miinimumnõuded nende loomiseks ja ametipoolseks sertifitseerimiseks. Riiklike teabekeskuste volitused peavad kajastama ka ameti volituste läbivaatamist.

5. Suuremad pädevused teavitamiskampaaniate korraldamiseks ja riskist teatamiseks

Eesmärk on anda ametile pädevus tegutseda oma analüüsi põhjal ja töötada välja ELi tasandi ennetus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad ning saata hoiatusteateid, kui turul saavad kättesaadavaks eriti ohtlikud ained.

6. Suurendatud suutlikkus pakkumise ja julgeoleku küsimustes

Eesmärk on laiendada ameti volitusi, et käsitleda sõnaselgelt ka uimastite pakkumise ja uimastiturgude küsimusi, sest see mõõde on uimastiprobleemi puhul aina tähtsam. Tulevane ELi Narkootikumiamet suudab selle mõõtme valdkonnas tulemuslikult tegutseda.

7. Rahvusvahelise mõõtme täpsustamine

Kuigi ametit tunnustatakse rahvusvaheliselt tippkeskusena ja ta osaleb aktiivselt rahvusvahelistes küsimustes, ei ole asutamismääruses ameti kohustusi selles valdkonnas piisavalt täpselt määratletud. Amet vajab selgeid volitusi, et analüüsida üleilmseid ja kolmandates riikides esinevaid suundumusi, mis võivad mõjutada ELi. Tähtis on hästi mõista kolmandate riikide uimastipoliitika mõju ELi turgudele, arvestades et uimastiprobleemiga seotud tegevus muutub aina globaalsemaks. Küsimustes, kus ametil on ELi tasandi pädevused, peaks ta suutma rääkida kaasa ka rahvusvahelisel tasandil. See aitaks kaasa ELi uimastipoliitika välismõõtme arendamisele ja rakendamisele ning ELi juhtivale rollile mitmepoolse tasandil. See peaks kaasa tooma selle, et vaadatakse üle praegune ajutise ja projektide rahastamise lähenemisviis, mis pärsib ameti tulemuslikkust ega võimalda ELil täita uimastite valdkonnas suuremal määral kolmandate riikidega tehtava koostööga kaasnevaid ootusi ja poliitilisi

⁷⁷ Reitox on Narkootikumide ja Narkomaania Euroopa Teabevõrgu lühinimetus.

kohustusi. Seetõttu on eesmärk täpsustada ameti ülesandeid seoses rahvusvahelise mõõtmega, et lisada volitustesse vajalikud pädevused.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Ameti tõhustatud toimimisest saavad peamiselt kasu liikmesriikide ametiasutused ja ELi institutsioonid. Asutamismääruse läbivaatamine aitaks vähendada halduskoormust ja lihtsustada haldusmenetlusi, eelkõige liikmesriikides. Seda võimaldavate tegurite hulka kuuluvad väljapakutud teavitamiskohustuste ühtlustamine ja tsentraliseerimine liikmesriikides riiklike teabekeskuste kaudu, uimastiturgude seire ning varajase hoiatamise süsteemi ja uimasteid käsitlevate hoiatusteadete süsteemi pidamine, koolituste korraldamine, parimate tavade väljaarendamine jms. See tooks kaasa liikmesriikide halduskulude vähenemise. Samuti oleks ametist parem teave kättesaadav mitte ainult ELile, vaid ka liikmesriikidele. Liikmesriigid ei suudaks omaette andmeid samal määral koguda ega analüüsida, sest neil puuduvad kas teadmised või vahendid või on probleem piiriülene. Viimane asjaolu on ühtlasi haldustoimingute lihtsustamist toetav argument, sest ükski liikmesriik ei suudaks neid küsimusi omaette lahendada ja koostöö mitme riigiga põhjustaks suurt halduskoormust.

Ameti laiendatud volitused mõjutavad positiivselt ühest küljest majandust ja konkurentsivõimet ning teisest küljest õiguskaitsealasid jõupingutusi. Uuendatud volitused võimaldavad ametil viia ellu tegevust, mis aitab riiklikel ametiasutustel korraldada sihipärasemaid uimastiennetamise programme, ning aitavad seeläbi kaudselt kaasa tulemuslikumale tööjõule (st parem uimastitega seotud ennetustöö vähendab uimastisõltuvusega seotud töövoimetust). Samuti aitavad need kaasa organiseeritud kuritegelike rühmituste tegevust häirivatele õiguskaitsealastele jõupingutustele. Need on kaudsed mõjud, mis tuleneksid narkomaaniaga seotud olukorra paremast mõistmisest. Otsene majanduslik mõju tekib ELi ja riikide eelarvele.

Amet täiendab asjaomaste sidusrühmade, eelkõige liikmesriikide õiguskaitseasutuste jõupingutusi. Amet täiustab ELi uimastinõudluse analüüsi, tuginedes paremale teabele uimastikaubanduse ja -tootmise kohta, aidates sellega muuta tulemuslikumaks õiguskaitset ning toetades ELi sisejulgeolekut. Lisaks parandatakse ameti teenuste kasutajate juurdepääsu uimastinõudluse valdkonna parimatele tavadele ja muudele rahvatervisega seotud lahendustele. Amet annab asjakohase panuse liikmesriikide vaimse tervisega seotud poliitikat toetavatesse meetmetesse.

Volituste läbivaatamisel oleks ka kaudne mõju keskkonnale. Keskkonnale avaldab märkimisväärset negatiivset mõju ELi liikmesriikide territooriumil uimastite, eriti MDMA (*ecstasy*) ja (met)amfetamiinide tootmine, eriti uimastitootmise jääkide keskkonda laskmine. Paremad teadmised tootmismeetodite ja lähteainete ebaseadusliku kõrvaletoometamise kohta toetaks õiguskaitseasutuste tööd ebaseaduslikke uimasteid tootvate laborite avastamisel ja seega keskkonnakuritegude vähendamisel.

Ameti töö puudutab põhiõigustega seotud küsimusi, näiteks töö sunnimeetmete alternatiividega, töö uimastite nõudluse vähendamise kvaliteedi miinimumnõuetega ning parimad tavad ravi ja kahju vähendamise valdkonnas. Selles mõttes eeldatakse, et ameti toimimise parandamisel on põhiõigustele kaudne positiivne mõju.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Selliste väljaannete arv, milles käsitletakse ainetel põhinevaid sõltuvusi, kui neid aineid tarvitatakse mitme aine koostarvitamise juhtudel koos ebaseaduslike uimastitega.

Ameti tehtud üldiste ohuhindamiste arv.

Rajatud virtuaallabor, mis osaleb ameti tavatöös.

ELi tasandil saadetud hoiatusteadete arv.

Väljatöötatud kampaaniate arv või nende kampaaniate arv, mille väljatöötamist on toetatud.

Õiguskaitseasutustele esitatud pakkumise poole küsimusi käsitlevate teabearuannete arv.

ELi varajase hoiatamise süsteemile saadetud teadete arv.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Ameti tegevusulatust laiendatakse, et käsitleda muudel ainetel põhinevaid sõltuvusi, kui neid aineid tarvitatakse koos ebaseaduslike uimastitega; läbivaatamisel täpsustatakse mitme uimasti koostarvitamise määratlus. Volituste sihipärane laiendamine võimaldab riiklikel teabekeskustel esitada ametile täiendavat aruandlust, sealhulgas andmeid.

Ameti volitusi laiendatakse, et käsitleda sõnaselgelt uimastite pakkumise ja uimastiturgude küsimusi, sest see mõõde on uimastiprobleemi puhul aina tähtsam ja ELi Narkootikumiamet peab suutma seda mõõdet täielikult käsitleda.

Ameti ohtude hindamise ja seiresuutlikkust tugevdataks ja amet pakuks liikmesriikidele rohkem tuge, et suurendada ameti võimet reageerida uimastiprobleemile ja uutele probleemidele.

Loodaks virtuaallabor, s.o ameti pädevuskeskusega kombineeritud laborite võrk, et ametile oleks kättesaadav kogu kohtuekspertiisi alane ja toksikoloogiatega.

Uue määrusega sätestatakse riiklike teabekeskuste loomise miinimumnõuded, mille amet seejärel sertifitseerib. Ameti volituste läbivaatamine kajastub riiklike teabekeskuste volitustes.

Ametil on pädevus välja töötada ELi tasandi ennetus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid ning saata hoiatusteadeteid, kui turul on kättesaadavad eriti ohtlikud ained.

Ameti ülesandeid seoses rahvusvahelise mõõtmega täpsustatakse, et volitustes oleksid olemas asjakohased pädevused.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Uimastiprobleem mõjutab kõiki eurooplasi ning on olemuselt piiriülene ning hõlmab mitut mandrit ja jurisdiktsiooni, eriti uimastite pakkumise ja sellega seotud organiseeritud kuritegevuse valdkonnas. Liikmesriikidel on palju ühiseid probleeme nii tervise kui ka julgeoleku valdkonnas, millega liikmesriigid saavad tulemuslikult võidelda kooskõlastatult tegutsedes. Uimastiprobleemiga ei ole võimalik tegeleda riiklikul või piirkondlikul tasandil, sest uimastite vedu toimub üle riigipiiride ja mandrite.

Ühes liikmesriigis tuvastatud probleemset tervise või julgeolekuga seotud suundumust esineb väga sageli teistes liikmesriikides. Uimastiprobleemi piiriüleseid aspekte ei saaks käsitleda riiklike õigusaktide või isegi parimate riiklike tavadega. Selle piiriülese laadi tõttu on vajalik ELi tasandi tegevus.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Käesolevas seadusandlikus ettepanekus võetakse arvesse mitmesugust ELi sisejulgeoleku ja rahvatervise poliitikat. Uimastipoliitika valdkonnas kitsamalt võetakse selles seadusandlikus ettepanekus arvesse ELi narkostrategiat (2021–2025) ja sellega seotud tegevuskava. Samuti võetakse arvesse määruse (EÜ) nr 1920/2006 muutmist ja mitut õigusakti, et täiendada sisuliselt nõukogu raamotsuses 2004/757/JSK sätestatud uimasti määratlust. Käesolevas seadusandlikus ettepanekus võetakse arvesse ka ameti koostööd⁷⁸ teiste liidu asutustega, eelkõige Europoli, Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ameti (CEPOL), Euroopa Ravimiameti (EMA), haiguste ennetuse ja tõrje Euroopa keskusega (ECDC) ning teiste ELi asutustega.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Innovatsiooni valdkonnas võetakse käesolevas seadusandlikus ettepanekus arvesse uimastipoliitika ELi rahastamist programmi „Horisont 2020“, Sisejulgeolekufondi, õigusprogrammiga seotud uimastipoliitika algatuste ja uue teadusuuringute programmi „Euroopa horisont“ raames. Rahvatervise valdkonnas võetakse käesolevas seadusandlikus ettepanekus arvesse varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemi loomist seoses tõsiste piiriüleste terviseohtudega ning ettepanekuid teatavate eespool nimetatud asutuste volituste muutmise kohta. Samuti võetakse arvesse ELi tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutuse (HERA) loomist. Mis puutub ameti koostöösse kolmandate riikidega, siis võetakse käesolevas seadusandlikus ettepanekus arvesse liidu välispoliitikat.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

ELi vahendid ametile on 2014.–2020. aasta mitmeaastases finantsraamistikus jäänud enamjaolt stabiilseks, kuigi pärast uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva õigusakti vastuvõtmist 2017. aastal ja ameti tegevuskulude paratamatut suurenemist laiendati tema volitusi.

2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus nähakse ametile ette stabiilne hulk ELi vahendeid, stabiilne arv töötajaid ja iga-aastane indekseerimine 2 % võrra.

Väljapakutud läbivaatamisega kavatakse ajakohastada ameti asutamismäärust, mida ei ole muudetud 2006. aastast saati, ning täpsustada selle teatavaid olemasolevaid sätteid. Sellega lisatakse ka uusi sätteid, mis on vajalikud, et käsitleda tulemuslikult uimastiturgude poliitika hiljutisi suundumusi. Ameti praegused volitused ei kajasta uimastiprobleemi tegelikku olukorda. Seetõttu ei täida amet ülesandeid, mida tulemuslikult toimiv amet peab täitma, et käsitleda tänapäevaseid uimastiprobleeme ja reageerida seeläbi tulemuslikult taotlustele, mida esitavad ametile tema peamised sidusrühmad.

Ettepanekuga laiendatakse ameti volitusi ja täpsustatakse ka muid ülesandeid, mis läbi suurendatakse ameti suutlikkust kooskõlas aluslepingute tingimustega.

Usaldusväärse finantsjuhtimise kohaselt tuleb vahendite tase viia läbivaadatud volitustega kooskõlla. Ettepanekut tuleb toetada täiendavate rahaliste vahendite ja töötajatega võrreldes vastuvõetud 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus eraldatud vahenditega.

⁷⁸

Näiteks avaldavad EMCDDA ja Europol ühiselt peamist ELi tasandi uimastiaruannet, milleks on ELi uimastiturgude aruanne. Teine näide hõlmab koostööd asjaomaste justiits- ja siseküsimate asutustega uimastitega seotud õiguskaitseasutuste ja õiguskaitse valdkonna poliitikakujundajate koolitamiseks või seoses uute psühhoaktiivsete ainete riskihindamismenetlusega.

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

☐ Piiratud kestusega

- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ Piiramatu kestusega

Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2024–2027, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁷⁹

☐ Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- ☐ rakendusametite kaudu

☐ Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

☒ Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeerimispankale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- ☒ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

Märkused

ELi baasosalus Euroopa Liidu Narkootikumiameti eelarves on kindlaks määratud vastuvõetud 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ja dokumendi nr 68 põhjal⁸⁰.

Optimaalse loetavuse ja läbipaistvuse tagamiseks hõlmab seadusandliku algatuse hinnanguline finantsmõju ainult vahendeid, mis on vajalikud lisaks vastuvõetud 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud ELi baasosalusele ameti eelarves (kui ei ole selgelt teisiti sätestatud, näidatakse ainult lähtestsenaariumile lisanduvaid kulusid, mitte kogukulusid).

⁷⁹ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/ET/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

⁸⁰ Komisjoni talituste 8. juuni 2020. aasta töödokument detsentraliseeritud asutuste ja Euroopa prokuröride kolleegiumi kohta.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Ettepanekut käsitlev järelevalve ja aruandlus toimub EMCDDA määruses⁸¹ ja finantsmääruses⁸² sätestatud põhimõtete kohaselt ning kooskõlas detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisiga⁸³.

Eelkõige saadab amet igal aastal komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule ühtse programmdokumendi, mis sisaldab mitmeaastast ja aasta tööprogrammi ning vahendite kavandamist. Programmdokumendis esitatakse eesmärgid, oodatavad tulemused ja tulemusnäitajad, et jälgida eesmärkide ja tulemuste saavutamist. Amet peab haldusnõukogule esitama iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande. Aruanne peab eelkõige hõlmama teavet programmdokumendis esitatud eesmärkide ja tulemuste täitmise kohta. Aruanne tuleb saata komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Lisaks peab komisjon korrapäraselt algamise ameti tulemuslikkuse hindamise selle eesmärkide, volituste, ülesannete ja asukoha kohta (eelarve määruses iga kuue aasta järel, praeguses ettepanekus iga viie aasta järel). Komisjon esitab hindamisaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja ameti haldusnõukogule.

Neljas hindamine toimus 2018.–2019. aastal. Selles järeldati, et amet toimib üldiselt hästi, eriti viie hindamiskriteeriumi järgi (asjakohasus, tulemuslikkus, tõhusus, sidusus, ELi lisaväärtus), kuid et mitmes valdkonnas on vaja teha parandusi, eriti arvestades viimaseid uimastiprobleemidega seotud suundumusi. Viimane hindamine on üks ajendeid selleks, et esitada käesolev ettepanek ameti volituste läbivaatamise kohta.

Lisaks sellele hindamismehhanismile kogub komisjon andmeid oma esindatuse kaudu ameti haldusnõukogu koosolekul ja tehes koos liikmesriikidega järelevalvet ameti tegevuse üle.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Võttes arvesse, et ettepanek mõjutab ELi iga-aastast toetust ametile, täidetakse ELi eelarvet kaudse eelarve täitmise kaudu.

Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt täidetakse EMCDDA eelarvet tulemuslikku ja tõhusat sisekontrolli rakendades⁸⁴. Seetõttu peab EMCDDA rakendama asjakohast kontrollistrateegiat, mis on ELi finantsmääruse nõuete järgi eri osalejate vahel kooskõlastatud.

Järelduste puhul kohaldatakse EMCDDA kui detsentraliseeritud asutuse suhtes eelkõige järgmist:

⁸¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2101, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1920/2006 seoses uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabevahetuse, varajase hoiatamise süsteemi ja riskihindamismenetlusega. Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus asutati nõukogu määrusega (EMÜ) nr 302/93. Asutamismäärus sõnastati 2006. aastal ümber määrusega (EÜ) nr 1920/2006, mida muudeti määrusega (EL) 2017/2101, lisades sellele uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabevahetuse, varajase hoiatamise süsteemi ja riskihindamismenetluse eeskirjad.

⁸² Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) finantsmäärus – <https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/1013/financial-regulation-emcdda-Jun2019.pdf>.

⁸³ https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_et.pdf.

⁸⁴ Kooskõlas EMCDDA finantsmääruse artikliga 30 (eelarve täitmise sisekontroll).

- komisjoni siseauditi talituse korraldatav siseaudit;
- Euroopa Kontrollikoja aastaaruanded, milles esitatakse kinnitav avaldus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta;
- iga-aastane eelarve täitmisele heakskiidu andmine Euroopa Parlamendi poolt;
- võimalikud OLAFi juurdlused, mille eesmärk on eelkõige tagada, et ametitele eraldatud vahendeid kasutatakse nõuetekohaselt.

Ameti partnerdirektoraadina rakendab rände ja siseasjade peadirektoraat oma detsentraliseeritud asutuste kontrollistrateegiat, et tagada usaldusväärne aruandlus oma iga-aastase tegevusaruande raames. Kuigi detsentraliseeritud asutused vastutavad täielikult oma eelarve täitmise eest, vastutab rände ja siseasjade peadirektoraat eelarvepädevate institutsioonide kehtestatud iga-aastaste osamaksete korrapärase tasumise eest.

Euroopa Ombudsman pakub täiendavat kontrolli- ja aruandlustasandit.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Amet rakendab sisekontrollistandardeid ja konkreetset sisekontrolliraamistikku, mis mõlemad tulenevad Euroopa Komisjoni sätestatud põhimõtetest ja suunistest. Sisekontrollistandardid ja -raamistik moodustavad ameti sisekontrollisüsteemi tulemuslikkuse hindamise aluse.

Sisekontrolliraamistik koosneb viiest omavahel seotud osast ja 17 põhimõttest, mille eesmärk on tagada mõistlikul määral: 1. tegevuse tulemuslikkus, tõhusus ja säästlikkus; 2. aruandluse usaldusväärsus; 3. vara ja teabe säilimine; 4. pettuste ja õigusnormide eiramise ennetamine, tuvastamine ja korrigeerimine ning järelmeetmete võtmine; 5. raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega seotud riskide nõuetekohane juhtimine.

Riskijuhtimise protsess on sisekontrollisüsteemi keskne osa ja korrapäraselt toimub riskide põhjalik tuvastamine ja hindamine, mille eesmärk on parandada ameti riskijuhtimist. Riskide keskregistrit ajakohastatakse regulaarselt. Selles registris tehakse iga valdkonna kohta kindlaks hinnanguline riskitase, mõju ja vastus; kehtivad riskimaandamismeetmed ning programmide, projektide ja meetmete loetelu, mis aitavad vähendada alles jäänud riski taset. Ametis hinnatakse riske järjepidevalt kogu aasta vältel ning juhid korraldasid ühtsete programmidokumentide koostamise raames põhjaliku analüüsi.

Ameti ühtses programmidokumendis tuleb esitada teave sisekontrollisüsteemide kohta ning iga-aastane konsolideeritud tegevusaruanne ehk tegevuse koondaruanne peab aga sisaldama teavet sisekontrollisüsteemide tõhususe ja tulemuslikkuse, sealhulgas riskihindamise kohta. 2020. aasta aruandes märgitakse, et sisekontrollisüsteem tervikuna on hinnatud täielikult tulemuslikuks ja hästi toimivaks.

EMCDDA kui detsentraliseeritud asutuse tegevust ja toiminguid kontrollivad muu hulgas ka Euroopa Kontrollikoda ja siseauditi talitus.

Samuti viib rände ja siseasjade peadirektoraat ameti partnerpeadirektoraadina ellu iga-aastase riskijuhtimise, et teha kindlaks ja hinnata ametite, sealhulgas EMCDDA tegevusega seotud võimalikke suuri riske. Oluliseks peetavatest riskidest teatatakse igal aastal rände ja siseasjade peadirektoraadi juhtimiskavas, millele lisatakse leevendusmeetmeid sisaldav tegevuskava.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Komisjon esitab aruande, mis käsitleb kontrollikulude suhet hallatavate vahendite väärtusse. Rände ja siseasjade peadirektoraadi 2020. aasta tegevusaruande kohaselt on see suhe kaudse eelarve täitmise raames volitatud üksuste ja detsentraliseeritud asutuste, sealhulgas EMCDDA puhul 0,21 %.

Euroopa Kontrollikoda kinnitas EMCDDA 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande seaduslikkust ja korrektsust, mis tähendab, et veamäär on alla 2 %. Puuduvad märgid selle kohta, et veamäär lähiaastatel halveneks.

Lisaks on EMCDDA finantsmääruse artiklis 80 sätestatud, et kui liidu asutuse siseauditi üksuse tegevus ei ole kulutõhus, võib liidu asutus võtta vastu otsuse kasutada ühist siseauditi üksust koos teiste samas poliitikavaldkonnas tegutsevate liidu asutustega.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Pettuse-, korrupsiooni- ja muu ebaseadusliku tegevuse vastase võitlusega seotud meetmed on esitatud muu hulgas ameti määruse artiklis 16 ja ameti finantsmääruse X jaotises.

EMCDDA rakendab konkreetset pettustevastast strateegiat, mis kajastab OLAFi metoodikat ja suuniseid kooskõlas ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisiga. EMCDDA on alustanud oma pettustevastase strateegia läbivaatamist Euroopa Komisjoni 2019. aastal tehtud läbivaatamise järelmeetmena. Töö toimub eeldatavasti 2021. aasta jooksul.

Amet rakendab ka huvide konflikti ennetamise ja juhtimise eripoliitikat, milles võetakse arvesse Euroopa Parlamendi, Euroopa Kontrollikoja, ELi Ombudsmani ja komisjoni siseauditi talituse poolt selles valdkonnas ametitele esitatud peamisi soovitusi.

Amet teatab 2020. aasta tegevuse koondaruandes, et alates selle loomisest ei ole pettuse juhtumeid esinenud. Seetõttu võib üldjoontes võtta seisukoha, et pettuste riski EMCDDAs on vähendatud.

Lõpetuseks on rände ja siseasjade peadirektoraat kui partnerpeadirektoraat töötanud OLAFi esitatud metoodika alusel välja oma pettustevastase strateegia ja selle rakendanud. Detsentraliseeritud asutused, sealhulgas EMCDDA, kuuluvad strateegia kohaldamisalasse. Rände ja siseasjade peadirektoraat järeldas 2020. aasta tegevusaruandes, et on mõistlikul määral kindel, et võetud pettustevastased meetmed on tulemuslikud.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ⁸⁵	EFTA riigid ⁸⁶	kandidaatriigid ⁸⁷	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
5	12 10 03	Liigendatud/liigendamata	EI	EI	EI	EI

⁸⁵ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁸⁶ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁸⁷ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Hinnanguline mõju kuludele – ülevaade

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	Rubriik 5 – Julgeolek ja kaitse
--	----	---------------------------------

Euroopa Liidu Narkootikumiamet			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Jaotis 1:	Kulukohustused	(1)					
	Maksed	(2)					
Jaotis 2:	Kulukohustused	(1a)					
	Maksed	(2a)					
Jaotis 3:	Kulukohustused	(3a)					
	Maksed	(3b)					
Euroopa Liidu Narkootikumiameti assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	14 137	15 634	16 376	16 784	62 931
	Maksed	=2+2a +3b	14 137	15 634	16 376	16 784	62 931

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
DG: rände ja siseasjade peadirektoraat						
• Personalikulud		0,152	0,152	0,152	0,152	0,608
• Muud halduskulud		0,110	0,110	0,110	0,110	0,440
DG HOME KOKKU	Assigneeringud	0,262	0,262	0,262	0,262	1,048

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,262	0,262	0,262	0,262	1,048
---	--	-------	-------	-------	-------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	14 399	15 896	16 638	17 046	63 979
	Maksed	14 399	15 896	16 638	17 046	63 979

3.2.2. Hinnanguline mõju [asutuse] tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

seadusandliku algatuse hinnanguline finantsmõju hõlmab ainult vahendeid, mis on vajalikud lisaks ELi baasosalusele EMCDDA eelarves (lisakulud võrreldes lähtestsenaariumiga – 2021.–2027. aasta mitmeaastane finantsraamistik).

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkig e eesmär gid ja väljund id			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		KOKKU	
	Väljundi liik ⁸⁸	Kesk mine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljun dite arv kokku	Kulud kokku
↓												
ERIEESMÄRK nr 1 Mitme uimasti koostarvitamise probleemide laiem käsitlemine												
– Väljund	Selliste väljaannete arv, milles käsitletakse muid kui ebaseaduslike uimastite sõltuvusi mitme			1,676		1,858		1,834		1,903		7,271
Erieesmärk nr 1 kokku				1,676		1,858		1,834		1,903		7,271
ERIEESMÄRK nr 2 Suurendatud ohuhindamise suutlikkus												

⁸⁸ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

– Väljund	Ameti tehtud üldiste ohuhindamiste arv.			1,838		2,053		3,035		3,142		10,068
Erieesmärk nr 2 kokku				1,838		2,053		3,035		3,142		10,068
ERIEESMÄRK nr 3 Virtuaalse kohtuekspertiisi- ja toksikoloogialabori loomine												
– Väljund	Rajatud virtuaalla bor, mis osaleb ameti tavatöös.			5 277		4 735		3 916		3 916		17,845
Erieesmärk nr 3 kokku				5 277		4 735		3 916		3 916		17,845
ERIEESMÄRK nr 4 REITOXi riiklike teabekeskuste tugevdatud roll												
– Väljund	ELi tasandil saadetud hoiatustea dete arv.			0,800		0,800		0,800		0,800		3,200
Erieesmärk nr 4 kokku				0,800		0,800		0,800		0,800		3,200
ERIEESMÄRK nr 5 Suuremad pädevused teavitamiskampaaniate korraldamiseks ja riskist teatamiseks												

– Väljund	Väljatööt atud kampaani ate arv või nende kampaani ate arv, mille väljatööt mist on toetatud.			0 200		1,069		1,138		1,176		3,583
Erieesmärk nr 5 kokku				0 200		1,069		1,138		1,176		3,583
ERIEESMÄRK nr 6 Suurendatud suutlikkus pakkumise ja julgeoleku küsimustes												
– Väljund	Õiguskait seasutuste le esitatud pakkumis e poole küsimusi käsitlevat e teabearua nnete arv.			3,577		3,804		4,161		4,406		15,949
Erieesmärk nr 6 kokku				3,577		3,804		4,161		4,406		15,949
ERIEESMÄRK nr 7 Rahvusvahelise mõõtme täpsustamine												
– Väljund	ELi varajase hoiatamis			0,769		1,314		1,490		1,440		5,014

	e süsteemil e saadetud teadete arv.											
Erieesmärk nr 7 kokku				0,769		1,314		1,490		1,440		5,014
KULUD KOKKU				14 137		15 634		16 376		16 784		62 931

3.2.3. Hinnanguline mõju [asutuse] inimressurssidele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Ajutised töötajad – lähtetase (2022. aasta eelarvetaotluse projekt) ⁸⁹	10,524	10,524	10,524	10,524	42,095
Ajutised töötajad – suurenemine võrdluses lähtetasemega (kumulatiivne)	0,900	2,423	3,254	3,600	10,178
Ajutised töötajad – KOKKU ⁹⁰	11,424	12,947	13,778	14,124	52,273
Lepingulised töötajad – lähtetase (2022. aasta eelarvetaotluse projekt)	2,540	2,540	2,540	2,540	10,160
Lepingulised töötajad – suurenemine võrdluses lähtetasemega (kumulatiivne)	–	0,037	0,261	0,485	0,784
Lepingulised töötajad – KOKKU	2,540	2,577	2,801	3,025	10,944
Lähetatud riiklikud eksperdid – lähtetase (2022. aasta eelarvetaotluse projekt) – täiendavaid lähetatud riiklikke eksperte ei ole	0,078	0,078	0,078	0,078	0,313

Kõik töötajad KOKKU	14,042	15,603	16,658	17,228	63,530
----------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Personalivajadused (täistööajale taandatud töötajad):

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Ajutised töötajad – lähtetase (2022. aasta eelarvetaotluse projekt)	76	76	76	76
Ajutised töötajad – suurenemine võrdluses lähtetasemega	13	22	25	27

⁸⁹ 2022. aasta eelarveprojektis märgitud töötajate arv eeldusega, et töötajate arv jääb stabiilseks kuni 2024. aastani, mille arvutamisel on kasutatud seadusandlikus finantsselgituses kasutatavat keskmist töötajate ühikukulu, mis on indekseeritud Portugali jaoks kehtestatud paranduskoeffitsiendiga (91,1 %).

⁹⁰ Praeguses etapis ei ole võimalik esitada üksikasjalikku jaotust tegevusüksuste AD ja AST ajutiste töötajate vahel. Personalikulude prognoosid on koostatud ajutiste töötajate keskmiste kulude alusel, mis on indekseeritud Portugali jaoks kehtestatud paranduskoeffitsiendiga (91,1 %).

(kumulatiivne)				
Ajutised töötajad – KOKKU	89	98	101	103
Lepingulised töötajad – lähtetase (2022. aasta eelarvetaotluse projekt)	34	34	34	34
Lepingulised töötajad – suurenemine võrdluses lähtetasemega (kumulatiivne)	–	1	6	7
Lepingulised töötajad – KOKKU	29	38	40	41
Lähetatud riiklikud eksperdid – lähtetase (2022. aasta eelarvetaotluse projekt)	1	1	1	1

KOKKU	119	137	142	145
--------------	------------	------------	------------	------------

Uute volituste eesmärkide täitmiseks vajalikke inimressursse on hinnatud koostöös EMCDDAga. Prognoosides võetakse arvesse töökoormuse eeldatavat suurenemist, kuna sidusrühmad kasutavad aja jooksul rohkem EMCDDA teenuseid, samuti aega, mis EMCDDA-l kulub ressursside ärakasutamiseks, et vältida olukorda, kus amet ei suudaks oma ELilt saadud rahalist toetust täielikult rakendada ega assigneeringuid õigeaegselt kulukohustustega siduda. Prognoosides võetakse arvesse ka virtuaallabori loomiseks vajalikke kulusid, sealhulgas ühekordseid alustamiskulusid.

Volituste läbivaatamiseks vajalike töötajate arvu põhjendavad püsivad operatiivsed vajadused, eelkõige ameti nimetatud valdkondades. Ettenähtud lisatöötajad osalevad operatiivses tegevuses ja nende tõttu ei suurene haldusvaldkonna töötajate arv/üldkulud, mis läbi aitab see kaasa tegevuse tõhustamisele:

- kohtuekspertiisi ja toksikoloogia valdkonna teadlased/keemikud:** vajalikud ohtude hindamiseks, virtuaallaboris, uimastianalüüsis, uimastite lähteainete analüüsis, tootmiskohtade, surma- ja mürgistusjuhtumite profiilianalüüsis jne;
- analüütikud, kellel on eksperditeadmised kuritegevuse tõkestamise ja julgeoleku valdkonna operatiivsetes ja strateegilistes aspektides:** praegu on sellised eksperditeadmised ametis väga piiratud;
- strateegia- ja operatiivanalüütikud:** vajalikud rahvusvahelises ja geopoliitilises analüüsis, ohtude hindamisel ja varajasel hoiatamisel nii ELis kui ka väliste ohtude tuvastamisel;
- andmeteadlased, andmete modelleerijad ja andmeanalüütikud:** vajalikud uute ülesannete raames kogutavate suuremate ja keerulisemate andmemahude haldamiseks, analüüsimiseks ja esitlemiseks;
- poliitikavaldkonna abitöötajad/politoloogid:** vajalikud poliitika paremaks toetamiseks ja poliitika hindamiseks;
- tehniliste projektide juhid:** andmekogumislepingute ja teadusuuringute juhtimiseks;

- g. **koolitajad, õppekavade väljatöötamise ja suutlikkuse suurendamise eksperdid:** koolitus- ja arendussuutlikkuse suurendamiseks ELis ja väljaspool;
- h. **IKT-tugi, andmebaaside haldus** jms: suutlikkust tuleb suurendada, et toetada ettenähtud andmebaase, IKT-taristut, süsteemide turvalisust ja sidusrühmade platvorme, mis on vajalikud uute potentsiaalsete võimete ja pädevuste loomiseks;
- i. **tehisintellekti arhitekt ja äriteabe analüütik:** et aidata arendada ja hallata EMCDDA digiplatvormi ning töötada välja uusi lahendusi, masinõppe- ja andmeanalüütikat.

Läbivaadatud volituste raames peaks 2027. aastaks olema töötajaid kokku 145, sealhulgas 103 ajutist töötajat, 41 lepingulist töötajat ja üks lähetatud riiklik ekspert. Ametile 2027. aastaks ette nähtud 145 töötajat ei hõlma personali, kes palgatakse ajutiselt toetus-/delegeerimis-/rahastamislepingute alusel ning kellest antakse aru eraldi ELi eelarve jaotises 4.3. Värbamiskuupäevad on kavandatud aasta keskpaika. Summasid on kohandatud vastavalt järgmisele: uute töötajatega kaasnevad kulud on hinnanguliselt 50 % nende värbamisaasta keskmistest kuludest. Lisatöötajad peaksid suurendama tegevuse tulemuslikkust, sest haldustöötajate arv ei muutu.

3.2.3.2. Vastutava peadirektoraadi hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe komakohaga)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 ja 20 01 02 02 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	1	1	1	1
20 01 02 03 (delegatsioonides)				
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)				
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)				
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁹¹				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)				
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)				
Eelarvere ad (täpsustad a) ⁹²	- peakorteris ⁹³			
	- delegatsioonid es			
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)				
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)				
Muud eelarveread (märkige)				

⁹¹ AC – lepingulised töötajad, AL – kohalikud töötajad, END – riikide lähetatud eksperdid, INT – renditööjõud, JPD – noored spetsialistid delegatsioonides.

⁹² Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

⁹³ Peamiselt ühtekuuluvuspoliitika fondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF).

KOKKU	1	1	1	1
--------------	----------	----------	----------	----------

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Komisjoni esindamine ameti haldusnõukogus. Komisjoni arvamuse koostamine iga-aastase tööprogrammi kohta ja selle rakendamise järelevalve. Järelevalve eelarve täitmise üle. Ameti abistamine tema tegevuse kavandamisel kooskõlas ELi poliitikaga, sealhulgas osaledes ekspertide kohtumistel.
Koosseisuvälised töötajad	<i>Koosseisuväliseid töötajaid ei ole ette nähtud</i>

Täistööajale taandatud töötajate kulukalkulatsiooni kirjeldus tuleks esitada V lisa 3. jaos.

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☐ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☒ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

Ettepanek hõlmab EMCDDA jaoks täiendavaid rahalisi vahendeid ja inimressursse võrreldes sellega, mis on praegu ette nähtud mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekus (dokument nr 68). EMCDDA täiendavate rahaliste vahendite mõju eelarvele tasakaalustatakse rubriigi 4 kavandatud kulutuste kompenseeriva vähendamisega.

- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist⁹⁴.

Selgitage, millised toimingud on vajalikud, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

⁹⁴

Vt nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määruse (EL, Euratom) nr 2093/2020 (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027) artiklid 12 ja 13.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - ☐ palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁹⁵						
		Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Artikkel								

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Märkige tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod.

⁹⁵ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.